

Naša naloga:
Probuja in na-
predek naroda!

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

Naš namen:
V edinosti in
slogi do cilja!

No. 26. — Št. 26.

Duluth, Minn., Thursday, October 5. 1911. — Četrtek, 5. oktobra 1911.

Volume I. — Letnik I.

Ameriške vesti.

KONVENCIJA K. S. K. J.

Konvencija K. S. K. J. se je prišla dne 2. tm. Dne 1. t. m. je došla v So. Chicago 72 delegatov, ki so se potem drugo jutro odpravili v Joliet, kjer se vrši konvencija.

V So. Chicago so bili delegati prejeti navdušeno in vsa slovenska naselbina je bila okčinena s zastavi.

Vrtil se je v počast delegatom panket, na katerem je Rev. Katariga govoril, ter bical delovanje nemaničev in Kranjčev.

Sklenilo se je tudi, da se ima konvencija vršiti in dokončati v So. Chicago, ne pa v Jolietu kakor samoblastno odredil Jednotin predsednik Nemanič.

ROZOVITA KATASTROFA.

Austin, mesto z 3200 prebivalci severni Pennsylvaniji je bilo v nedeljo popoldne popolnoma razdejano in najmanj 150 oseb je prišlo ob življenje, ker se je vodni asip pretrgal in je po ozki dolini teklo čez pet milijonov galonov vode, ki je kamor je dosegla vse ničila.

Razven mesta Austin so delovna pokončane tudi vasi Castello Wharton. Kar deroča voda ni ničila, to je napravil požar, ki je nastal s tem, da so se plinove cezi počile in se plin vžgal. Od njih poslopj je ostala le bolnica eno šolsko poslopje.

Z grozovitim šumenjem se je voda izlivala iz zasipa, ki je bil 30 čevljev dolg in 49 čevljev širok, kateri pa je vsled pritiska obojstranske množice vode razpočil.

Takoj je bilo ljudstvo alarmirano in rešil se je, kdor se je mogel. Ko je voda otekla, pričelo je preti in veliko ljudi je zgorelo. Škoda znaša \$6,000,000 in mesta je nameravajo več zgraditi.

Koliko je prišlo ljudi ob življenje še ni znano. Nekateri trdijo, da so 150 drugi zopet čez 500.

VEČJE NESREČE VSLED POVODNJI.

Leta 1530. Velikanska povoden na Holandskem. 400.000 oseb mrtvih.

Leta 1617. Catalonia, 50.000 mrtvih.

1717. Zealand in Hamburg, 300 mrtvih.

1778. Navarre, 3000 mrtvih.

1802. Lopea na Španskem, 100 utopljencev.

1829. Danzig, 1200 mrtvih.

1849. New Orleans, 1600 ubitih.

1879. Szegedin na Ogrskem, 77 ljudi utonilo.

1879. Marcia na Španskem 1000 mrtvih.

1888. Canton reka na Kitajskem izstopila, 3000 mrtvih.

1892. Povodenj v St. Louisu, 30 mrtvih.

1889. v Johnstownu, Pa. 5000 mrtvih.

1889. v Johnstownu, Pa. 5000 mrtvih.

1889. v Johnstownu, Pa. 5000 mrtvih.

1889. v Johnstownu, Pa. 5000 mrtvih.

1889. v Johnstownu, Pa. 5000 mrtvih.

1889. v Johnstownu, Pa. 5000 mrtvih.

1889. v Johnstownu, Pa. 5000 mrtvih.

1889. v Johnstownu, Pa. 5000 mrtvih.

1889. v Johnstownu, Pa. 5000 mrtvih.

1889. v Johnstownu, Pa. 5000 mrtvih.

1889. v Johnstownu, Pa. 5000 mrtvih.

1889. v Johnstownu, Pa. 5000 mrtvih.

1889. v Johnstownu, Pa. 5000 mrtvih.

1889. v Johnstownu, Pa. 5000 mrtvih.

1889. v Johnstownu, Pa. 5000 mrtvih.

1889. v Johnstownu, Pa. 5000 mrtvih.

1889. v Johnstownu, Pa. 5000 mrtvih.

1889. v Johnstownu, Pa. 5000 mrtvih.

1889. v Johnstownu, Pa. 5000 mrtvih.

1889. v Johnstownu, Pa. 5000 mrtvih.

1889. v Johnstownu, Pa. 5000 mrtvih.

OSEM OTROK ZGORELO.

Osem otrok Viljema Diaz je v Heshbonu blizu Indiane v Pa. zgorelo. Otroci so bili v starosti od 3 mesecev do 13 let. Prišlo je goreti v drugem nadstropju in je Diaz s svojo ženo šel gasiti ogenj. Otroci so ostali v postelji v prvem nadstropju Ogenj se je razširil s tako naglico, da ni bilo mo goče več rešiti otrok in so vsi zgoreli.

VLAGANJE V POŠTNE HRANILNICE.

V sredo so v Washingtonu objavili, da se je do dne 31. avgusta nahajalo v novo otvorenih hranilnicah vlog za \$2,500,000. Tekom avgusta se je vložilo en milijon dolarjev in koncem septembra cenijo vlog na štiri milijone dolarjev.

MASKIRANCI NAPADLI VLAK.

Bartlesville, Okla., 4. okt. Missouri-Kansas potniški vlak št. 29, ki je vozil iz Kansas C. proti Oklahoma C. je bil ustavljen od treh maskirancev.

Roparji so oropali poštni in tovorni voz, odnesli so dva zaboja dragulj Roparja so pričeli zesledovati vendar kakor navadno, brez uspeha.

ROSEVELT POJDE NA LOV NA KITE.

Rosevelt je stasten lovec, to ve vsak otrok. Lovil je medvede v Texasu, slone, leve in tigre v Afriki, a sedaj se pa namerava podati v Severno morje na lov na kite ali some.

Kapitan Loop ima svojo ladjo za lov že popolnoma opremljeno in je dobil obvestilo o Roseveltovi nakani.

TORNADO.

V Mestu Lima, Ont. je v nedeljo popoldne tornado prizadel veliko škodo s tem, da je rušil poslopje na katerih cenijo škodo za \$100,000. K sreči, da ni bila ne ubita ne ranjena nobena oseba. Brez strehe je 150 oseb.

Arkansas.

Iz sto glav broječa tolpa je v Dumas udrila v tamošnjo ječo ter iz nje izvelikalo belokozca Charles Malpass, ki je bil pri nekem streljanju, pri katerem so bile ubite štiri osebe. Jetnika so peljali do vodnjaka in ga v njem vtopili. Malpassa niso mogli rojaki vi deti, ker je bil poročen s črno.

Colorado.

V Colorado Springs so zaprli nekega Arturja Burnhama, ker je bil na sumu, da je usmrtil svojo ženo in otroke. Sedaj se je dognalo, da je nedolžen, kajti oditi krvavih sledov na sekiri so pokazali, da je bil zločinec nekdo drugi.

V Lake Luna so spoznali John Ellisonsa, Henry Yokena in Theodore Riley krivim, da so ribe z dinamitom lovili in jih na ta način pobili na tisoče. Obsojeni so bili v dveletno ječo.

Idaho.

Dva roparja sta v Priest River udirala v banko, razstrelila blagajno in odnesla za \$2000 gotovine in \$7000 vrednostnih listin.

Illinois.

Sodnik Otman je na lastno prošnjo poslal John B. Flemminga iz Pevara v norišnico. Flemming se boji da bi znorel in v tem napravil nesrečo.

Vojna med Italijo in Turčijo.

Ker turški odgovor Porte ni ugajal Italiji je slednja napovedala Turčiji vojno.

Vojno stanje je pričelo v petek popoldne ob 2:30. Predno je Italija to storila se je vršila kabinetna seja, kjer so se enkrat pretuhtali odgovori, kajti upalo se je da bodejo velevlasti posredovale da ne pride do krvoprelitja.

Turčija je obvestila Italijo, da nima nič proti temu če zasede Tripolis in Kyrene, Turške bojne ladije so odpoklicane v Konstantinopol.

Turško časopisje je zelo hudobno napadlo Italijo in jo nazivlje roparko. Italijanski mornarski minister je takoj po napovedi vojne obvestil admirala Aubrey poveljnika ladijevja pred Tripolis, da ima zahtevati predajo mesta Tripolis, drugače ga pa bombardirati ter blokirati celo obrežje. O tem ukrepu so bile velevlasti obveščene in Italija je sprejela pod svoje varstvo vse tujce ki se nahajajo v Tripolisu.

V petek zjutraj se je približala italijansko vojno brodovje pred Tripolis. Torpedni uničevalec Garibaldi je plul z belo zastavo v pristan. Velika množica ga je pričakovala. Poveljujoči častnik je od turškega poveljnika zahteval predajo mesta v kar pa Turek ni privolil.

V soboto so italijanske topničarke obstreljevale mesto Preveša. Ravno ta dan so Italijani pogreznili turško torpedovko. Moštvo te so rešili.

Brzobjav iz konvencije.

Nemanich se je moral podvreči. Zborovanje se nadaljuje v So. Chicago. Delegati so vzorni in napredni. Jednotina čast bode rešena!

Daniel Leddick iz Flinta, je bil v svojem življenju že desetkrat zadet od strele. Zadržni je bil pol ure v nezavesti. Zdravniki so mne nje, da ima Leddick za streljo posebno privlačno moč.

Italijan Antonio Lucitali iz Hancocka, se je nameraval podati v stari kraj. Dvignil je svoje prihranke, nekaj tisoč dolarjev ter se podal proti kolodvoru. Po nesreči je prišel pod vlak in je bil ubit.

Indiana.

V Indianapolis so roparji na padli Daniela Burns, mu odvzeli gotovine \$11. potem so ga tudi prisilili, da je vzel umetno zobovje iz ust, ki so mu ga tudi odnesli.

V Lafayette so se spropirali slušatelji Purden univerze. Pri tem je bilo ranjenih dvajset dijakov.

Michigan.

Indianski poglavar Satago je v St. Ignace umrl v starosti 108 let. Pokojni je bil dobro znan in prijatelj s pesnikom Longfellow.

Brzobjavne vesti.

V McComb City, Minn. so bili od šerifov ubiti trije stražarji. Kakor se poroča, tudi tudi stavkajo službenci železnice.

V Chicagi so aretovali Louis Ruehla, sina ustanovitelja največje pivovarne v Chicagi in njegovo ženo Avgusto, ker sta pod naplačno pretvezo izvajljala denar od raznih bank.

Britski parnik Ixon je blizu Eugano na Sumatri pogorel do morske gladine. Če so se potniki rešili, še ni znano.

V Pittsburgu so člani črne roke razstrelili hišo Italijana Petra Caruso. Preje so od njega zahtevali \$1500 in ker jih ni plačal so položili pred hišo bombo. Stanovanci so bili lahko ranjeni.

V Toledo, Ohio, so ustoličili novega škofa Jožefa Schremsa. Slavlja se je udeležilo poleg 500 duhovnikov tudi obilo občinstva.

V New Yorku je umrl admiral ameriške mornarice Winfield Scott Schley. Pozemske ostanke so prinesli v Washington k večnemu počitku.

Pariški listi so mnenja, da se bode dal spor še poravnati in kakor se sliši, Italija ne bode nadaljevala vojne, če ji Turčija privoli zasedi Tripoli. Okupacijski načrt Italije je ta, da izkrci do 7. oktobra 40.000 mož in obstreljevati mesto bi pričela še le takrat, če bi bila v nevarnosti last tujcev. Italijanski minister ima tudi v načrtu tripoličanskemu prebivalstvu popustiti davke, ki jih sedaj ljudstvo komaj zmaguje.

Poroča se nadalje, da so Italijani zajeli turško transportno ladijo 'Derna', iz katere so ravno spravljali orožje in streljivo. Večji del orožja, je bilo že spravljeno v notranjost dežele.

Velevlasti so v tem neutralne. Nemško časopisje strogo obsoja italijansko postopanje ter pravi, da je velika nevarnost, da prične krvavi balkanski ples.

Iz Rima prihaja danes, dne 4. t. m. naslednje brzojavno poročilo. Uradno se naznanja, da je prišlo od admirala Faravelli poročilo, da se je pričelo bombardiranje Tripolisa ob 3:30 popoldne in je trajalo do večera. Obrežne baterije so tudi streljale na italijanske brodovje, vendar brez uspeha.

Admiral pravi, da nadaljuje s streljanjem toliko časa, dokler ne poruši in uniči obrežne baterije. Italijani pri obstreljevanju gledajo na to, da ne poškodujejo poslopja v mestu, vendar do sedaj so porušili svetilnike in poškodovali obzidje baterij.

Iz Evrope.

AVSTRIJA.

Cesarjevo potovanje.

Cesar Franc Josip se poda začetkom oktobra v Budapešto, kjer bode v kraljevi palači prebival nekaj časa. Pri tej priliki ga obišče tudi srbski kralj Peter.

Demonstracije zaradi draginje.

Te še niso ponehale. Ljudstvo je razburjeno kljub vladnim odredbam. Iz več krajev države se javlja o demonstracijah in izgrelih, ki so posebno naperjene proti Židom. Iz Kutne hore na Češkem poročajo, da je ljudstvo napadlo in razdevalo židovske prodajalne. Še le po posredovanju vojaštva in policije je nastal mir. V Lvovu in Krakovu so se vršile zopetne demonstracije. V spopadu z vojaštvom sta bile dve osebi tako raneni, da so podlegli ranam.

Zima na Tirolskem.

Čudno vreme je nastalo na Tirolskem. Medtem ko po nekaterih krajih vlada še precejšnja vročina je okolo Merana nastala prava zima in zapadlo je precej snega. Neurje in sneg je napravil obilo škodo. Promet je oviran in brzobjavne zveze pretrgane. Pač čudno vreme v tem času.

15 milijonov kron za regulacijo učiteljskih plač.

V seji deželnega odbora je predložil deželni odbornik Burian te meljni načrt za regulacijo učiteljskih plač na Češkem. V prvem letu bi se po tem načrtu pomnožili izdatki za učiteljske plače za 15 milijonov kron. Burianov načrt se je v današnji seji češkega deželnega zbora predložil poslancem.

NEMČIJA.

Nemški prestolonaslednik obišče avstrijskega.

Dogovorjena stvar je, da obiš-

OBVESTILO.

Člane podpornega društva "Duluthski Slovani" se obvešča, da se prihodnja seja vrši četrto nedeljo v tem mesecu, to je dne 29. oktobra ob 10 uri dopoldne v uredništvu N. V.

Do istega časa bode namreč vse izvršeno, da bode novo društvo sprejeto pod okrilje J. S. K. J.

Člani se naprosijo, da k tej seji pripeljejo tudi one osebe, ki nameravajo pristopiti k društvu.

Tajnik.

DOPIS.

Hughes, 2. okt.

Prosim Vas za malo prostora v Vašem listu, da malo naznanim čitateljem kako se nam godi tukajšnjim farmarjem. Iz raznih krajev se bere o njih le od tu se ne oglasi nikdo, čeravno živi tu precejšnje število Slovencev. Pa seveda kakor se jaz bolj težko pri pravim k pisavi, tako se tudi drugi. Tukajšna slovenska naselbina šteje približno dvesto dobrih družin, tudi je precejšnje število fantov in nekaj deklet, ki lastujejo lastno kmetijo. Omenim, da ta naselbina obstoji kakih pet let, se veda je nekaj Slovencev, ki so tu že po 8 let.

Začetek je bil težaven, vendar počasi se že tako zgiba, da gre bo lje in sedaj napredujemo prav lepo. Vsak si redi po več živine, imamo tudi šolo, edino kar nam treba je, da bi imeli železnico, da bi naše pridelke lažje spravljali na trg. Upamo pa, da jo bomo dobili kmalo.

Zemlja je tu zelo rodovitna in pridelava se na nji vse, česar se rabijo. Vreme imamo že nekaj časa deževno, čeravno bi bili radi, da bi bilo do Božiča lepo, ker dela je vedno dovolj. Če bi katerega veselilo pozvedeti o tukajšni zemlji in farmah, naj se na me obrne in jaz mu drage volje resnico povem. Zemlje je še za dobiti, posebno nekateri bi jo radi prodali, ker jo imajo preveč.

Gospod urednik prosim na zamerite, da sem moj dopis raztegnil, in da se isti ogne Vašega koša, Vam hočem poslati par jarebic in enega kosmatega zajca (Se prav lepo priporočam, ker uredniškemu žolodcu pridja poleg drugega tudi divjačina. Urednik). Koncem Vam želim najboljši uspeh pri listu ki je res vse hvale vredno.

Pozdrav čitateljem po širni Ameriki in onim onstran oceana.

Frank Globočnik,
Hughes, Minn.

DULUTH SOUTH SHORE IN ATLANTIC ŽELEZNICA.

Potniki iz Minnesote in družih zapadnih držav kakor Dakota, Montana, Washington, Oregon in zapadne Kanade, so že dolgo spoznali veliko udobnost te železnice, zatoraj se pridno poslužujejo jim jamči splošno zadovoljnost.

Naš vlak zapusti Duluth ob 6.15 vsako večer proti New Yorku in vzhodu, kateri je popolnoma preskrbljen z vsemi potrebščinami.

Naša proga ima direktno zvezo z vsemi drugimi, tako da se ne rabite prevažati iz postaje na postajo nikjer, vozove premenite samo dvakrat do New Yorka in to samo na tisti postaji na katero pridete.

Kadar pridete v New York, vas spremlja naš osebni zastopnik, kateri preskrbi, da dobite čedna prenočišča po primerni ceni in vas tudi odpremi na ladijo, sploh mi skrbimo da je vaša pot kolikor mogoče prijetna.

Kadar pridete v Duluth, obrnite se na naš urad, ako pa kupite listke na severozapadu ali od družih agentov, zahtevajte, da vam železniški listek čita preko Duluth, South Shore & Atlantic Ry. do New Yorka.

IZ SRBIJE.

Dogodki v Srbiji.

V zadnjih dneh je izšla v Belgradu brošura pod imenom "Krvava noč", v kateri se odkrito izjavlja, da je bil kralj Peter poučen o umoru kralja Aleksandra in Drage ter je zarotnike podpiral. Brošura je bila takoj konfiscirana vendar se je zelo razširila.

Belgrajsko "Novo Vreme" trdi, da so neresnične vesti o nameravanem obisku kralja Petra na dunajskem dvoru. Letos kralj Peter ne bo nikamor več potoval, k večjemu v Pariz k obisku predsednika Fallieresa, vendar tudi to potovanje ne bo pred novembrom.

Dementi.

Vesti nekaterih nemških listov, da so imeli srbski radikali v Nišu zborovanje na katerem so pozvali kralja Petra naj odstopi, so popolnoma izmišljene. Radikali v Nišu sploh nobenega zborovanja niso imeli.

ITALIJA.

Dva duhovnika utonila pri rešilnem poizkusu.

V Santo Marinella sta nadzorovala pri kopanju gojence kolegijske sv. Jožefa duhovnik don Michele Tanarati in redovnik p. Angelstino. Nenadoma opazila nekega mladega delavca, ki se je potapljaj. Oba sta skočila v vodo delavcu na pomoč, a sta oba izgubila življenje in valovih. Tudi delavec je utonil.

ŠPANSKO.

Španija v revoluciji.

Medtem, ko se Portugalci potegujejo za to, da bi pregnali kralj Manuel zopet zasedel prestol, se hočejo Španci svojega Alfonza znebiti. V raznih okrajih dežele so nastale resne revolte. Kralj je izdal proti upornikom najstrožje odredbe kakor tudi je ljudstvo odvzel konstitucionalne garancije.

Španska v finančni stiski.

Iz Madrida poročajo, da je španska državna zakladnica v brezupnem položaju, ker nima v denarju niti več 1,800.000 peset. Ta vsota ne zadostuje niti za pokritje inozemskih obveznosti.

PORTUGALSKO.

Hočejo poklicati kralja Manuela na prestol.

Portugalski rojalisti so izjavili, da se mora monarhija obnoviti in sicer v severnem delu Portugalske, kot obletnica pobega kralja Manuela. Člani nameravajo poklicati Manuela nazaj ter ga zopet postaviti na prestol. Kakor se poroča, se sedaj v oblasti rojalistov nahajajo mesta Chaves, Guimaraes, Barra in Barranca.

Vstaja na Portugalskem.

Iz Lizbone se poroča, da je ljudstvo v severni Portugalski v popolni ustaji. Ista je pričela v soboto in monarhisti, ki so se že dalj časa zbirali ob španski meji, so prekoračili mejo. Monarhisti računajo na podporo ljudstva. Vlada je v ta namen ojačila vojaške posadke.

Podpirajte naš list!

"NARODNI VESTNIK"

National Herald.

Slovenic Weekly.

Owned and published by the
Slovenian Printing & Publishing Co.
a corporation.

Geo. L. Brozich, president.
Joseph Gerzin, V. president.
John B. Smrekar, secretary.
Joseph Mantel, treasurer.
Anton Hrst, director.
Raymund Feigel, editor.

Place of Business: Duluth, Minn. Christie Bldg.

National Herald

Issued every Thursday; subscription yearly \$2.00

The best Advertising medium among Slovenians in the
Northwest. Rates on application.

Entered as second-class matter May 11, 1911 at the
post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879.

"NARODNI VESTNIK"

Izdaja

Slovenska tiskovna družba
Duluth, Minn.

Izhaja vsaki četrtek zvečer na 8 strani ali vec.

Narocnina stane	
Za Ameriko in Canada za celo leto	\$2.00
za pol leta	\$1.00
Za Evropo za celo leto	\$3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.
Denarne posiljitve se naj posiljuje na tajnika:

John B. Smrekar, sec'y, DULUTH, Minn.

[Dopisi se naj posiljuje na urednika
Raymund Feigel, Duluth, Minn.]

Oba na naslov CHRISTIE BUILDING, second floor.

Telephone: Melrose 2244.

Z roko v roki.

Pri nas Slovencih opazujemo neko grdo navado, ki nam ne dela le nečast, pač pa nam tudi škoduje. Skoduje nam različno: prvič, na ugledu, drugič na uspehu. Ta greh smo baje prinesli že iz starega kraja, kajti tam smo si ga priučili in tamonjske okoliščine so nas privedle do tega, da se ne moremo tega greha otresti.

Priznanja dobivamo, da smo sicer na društvenem polju organizirani kaj dobro, to je kar se tiče: podpornih društev, očita se pa nam tudi, da smo v drugih ozirih kaj zanemarjeni.

Za napredek in probujo ne gremo naprej z roko v roki, ne — pač pa vlečemo tje in sem in to je res. Če bi se naš narod nekoliko bolj pobrigal v oziru napredka, bi bilo tudi z njim v življenju čisto drugače.

Ozrmo se nekoliko na to grdo navado, na ta naš greh, pogledimo ob enem kje smo si ga priučili, pa tudi kako naj se ga oprostimo. Poseči moramo v stari kraj. Navade in razvade, dobre in slabe so narodu vkorenjene, kakor pri drugih, vendar poleg teh imamo še kaj drugega slabega, za kar se pa imamo zahvaliti edino le našim takozvanim voditeljem. Kakor znamo, voditelji pripadajo raznim strankam in sicer strankam, ki so si v navzkrižju, kjer le morejo. Navzkrižje pa ne ostane samo med voditelji, pač pa se zaseja tudi med širše sloje, med ljudstvo in kakor se voditelji med sabo eden na drugega škujajo, tako se potem prične tudi ljudstvo. To najbolj opazujemo ob času volitev.

Stranke prirerajo shode, govori in agitira se na vse božje načine, vsaka hoče drugo nadkrijevati, vsaka hoče za "svoje" več dobrega storiti, kakor druga. Ali zamore udrihanje stranke po stranki imeti dobre posledice? To vidimo in žalibog priznati moramo, da ne. Na Kranjskem je prišlo že tako daleč, da se dva ne razumeta, da dva nista enacega mišljenja. Celo v strankah je mnenje različno in gotovo je, da to ima tudi v ljudstvu zle posledice.

Nevošljivost, sovraštvo, nespoznanje. To je iz tega nastalo, čegar posledice trpi ljudstvo. Omenili smo, da smo tudi v novo domovino zanesli nekaj tih razvad. Le pogledimo, koliko nevošljivosti je med nami, da če le bi se hotel kdo povpseti do kaj boljšega, gotovo se mu to zaveda in če bi se le moglo, bi se mu to prepričilo. Ta navada gotovo ni nam tukaj vzrasla, pač pa smo jo importirali iz starega kraja, kjer ima nevošljivost in sovraštvo obilo žetve.

Treba toraj to izkoreniti in z roko v roki, složno in vstrajno, brez grdi navad in pregreh ki se nam predbacivajo, pojdemo naprej za naš napredek, prospeh in procvit.

ROJAKI.

V Ely in okolici ki kupujete hiše, oglasite se pri podpisaneu. Jaz imam vedno nekaj hiš na prodaj po primernih cenah, ravno tako Vam lahko dobim kupca, če imate hišo na prodaj. Kolektam tudi stanarino (rent) po primernih cenah.

Geo. L. Brozich.

Kolike koristi imajo avstrijski podaniki od svojega konzulata.

Vsakdo bi mislil, da je konzularni urad za dobro in korist podanikov monarhije. Vendar to vidimo pri avstro-ogrskem, da ni tako. Vsakdo bi se nadejal pomoči od konzulata, da preje, nego od koga drugega. Vendar v Minnesoti je to ravno v nasprotju in vse se zdi, da naš konzul v Chicagi, nima niti pojma o stanju našega naroda. Konzul poverjuje zastopniške posle nekemu Heim iz St. Paula. Ta zastopnik pa ne dela v dobro naroda, zaradi tega pa trpi tudi konzulat na svojem ugledu.

Če se kdo naših ljudi ponesreči Heim to poizve iz časnikov ali drugim potom, takoj se vsili v probatno sodišče ter naprosi isto, da ga nastavi administratorjem.

Če ni pri sodišču nikoga drugega, ki bi imel dokaz, da je opravičen zastopati zadevo, tako se pusti Heim imenovati oskrbnikom in seveda na to dobi vso pravico in se pogodi z družbo za vsoto, ki mu jo ponuja odškodninski agent. Heim še nikdar ni nastopil proti kakšni družbi in sprejel je le to, kar se mu je ponudilo.

Opazili smo slučaj, da se je ta zastopnik c. kr. konzulata pogodil z upravo Norman rudnika za \$1500, ko bi ravno v tem slučaju dobil odvetnik dvakrat več. Če gospod konzul tega ne verjame, mu damo imena uglednih odvetnikov, ki se zgražajo, da se pusti konzularni zastopnik poravnati z vsakim mu ponujenim zneskom.

Nadalje je "Duluth Herald" pri nesel vest, da je konzularni zastopnik v neki zadevi zahteval za služka \$500, a sodišče mu je priznalo le \$150. Kakšno korist ima torej narod od takega zastopnika? Ali ima to korist, da mu hoče konzularni zastopnik odzvati tretjino tega, kar mu pristoji? Prav srčna hvala za tako zastopstvo!

V zadevi nekega N. L. Martinoviča e Heim prejel \$700, odpisal pa je v stari kraj le \$475. — Martinovič je bil ubit pri delu in dobil je vse skupaj le \$700. Martinovičev sodelavec Prpič je bil tudi poškodovan. Prišel je ob stega od družbe izposloval \$1800, a konzularni zastopnik za ubitega Martinoviča le \$700. — Je treba k temu kaj komentirati? — Mislimo, da ne! Nadalje se nam poroča, da je nedavno Heim nekemu Leidelu od London Guarantee družbe stavil take ponudbe, da je Leidel trdil, da so se Heim zmešala kolesa.

Znano nam je še več afer o zastopništvu c. k. konzulata, katere bomo o priliki objavili in dokazali, da c. kr. konzulat ni za nas vreden niti počenega groša.

S takimi zastopniki se konzulat le osmeši in zgubi svoj ugled ne le pred narodom, pač pa tudi pred oblastjo in družbami.

Če noče konzulat svojim podnikom preskrbeti pravega zastopnika tako naj jih pusti, da se sami zastopajo in ljudje sami bodo boljše urediti, kakor konzularni zastopnik Heim.

V Duluthu in Range imamo do stih svojih ljudi, ki poznajo postavne, a tudi nam ne manjka dobrih odvetnikov, ki so večji v zastopstvu. Če pa g. konzul v Chicagi tega ne verjame naj se popraša na probate pri sodnikih ali pa pri uglednih odvetnikih.

Pred tremi leti.

"Slovenski Narod" piše:

Dne 20, 9. je tri leta tega, kar so v večerni temi pokale v Ljubljani vojaške puške, je tekla človeška kri in sta dva mladeniča Adamič in Lunder od krogelj zadeta obležala mrtva.

Od tedaj so se umirili duhovi in poleglo so se strasti, ki so jih povzročili dogodki tistega krvavega večera. Ostal je samo grenak spomin in ostalo je prepričanje, da onega streljanja ni bilo treba.

Skoro za obletnico ljubljanskega krvavega večera so se primerili na Dunaju veliki izgredi. In dogodki na Dunaju silijo človeka, da dela primere z dogodki pred leti v Ljubljani in z izgredi, ki so se še prej primerili v Inomestu.

Italijanska fakulteta v Inomestu je bila v eni noči odpravljena. Nemci so napravili izgrede. Razbili so šipe na hišah in trgovinah Italijanov, pretepali in mesarili italijanske visokošolce in končno

naskočili poslopje italijanske fakultete in je demolirali ter uničili vse, kar je bilo v njem. Vojaštvo se sploh ni prikazalo, policija ali ni mogla ali ni hotela zabraniti izgredov — nemški kulturonosci so nemoteno izvršili svoje delo.

Na Dunaju! Izgredniki so razbijali šipe. Vojaštvo je prišlo, a ni rabilo orožja. Zaradi par tisoč šip se na Dunaju ne strelja na ljudi. Šele, ko so izgredniki začeli udirati v trgovine in v hiše ter ropali, ko je bilo ranjenih mnogo redarjev in vojakov, ko so izgredniki delali barikade, prizigali tramvajske vozove in šole, izkratka, ko so se izgredi premenili v pravo in resnično revolucijo, tedaj je vojaštvo rabilo orožje.

Pred tremi leti je bilo v Ljubljani drugače. Isti večer, ko je bilo vojaštvo imelo nič opravka, kajti čim so bile šipe ubite, so se izgredniki razšli. Nihče ni bil napaden. Navaden izgrede, ki ga je samo zlobnost razkričala kot nekako malo revolucijo. Dne 20. septembra ni bilo ne demonstracij, ne izgredov. Ljubljana je bila mirna. Sele ko je vlada dala razpostaviti vojaštvo po ulicah, so se začeli zbirati ljudje v majhnih grupah. Nobenega izgrede ni bilo, nihče ni bil napaden, a vendar je vojaštvo pod vodstvom poročnika Mayerja, ne da bi bilo dobilo naročilo od službujočega vladnega komisarja, v večerni temi streljalo in je bilo osem oseb ranjenih, Lunder in Adamič pa sta bila ustreljena.

V sodnih aktih so zabeležene izpovedbe okrajnega glavarja Mathiasa, policijskega svetnika Wratshkote in drugih nad vsakim zvišenih prič in te izpovedbe pričajo, da se danes pred tremi leti ni nič, a že absolutno nič takega zgodilo, kar bi moglo opravičiti streljanje vojaštva. Tega prepričanja je bila tudi vojna uprava, ki je hotela poročnika Mayerja kaznovati, kar pa je preprečil takratni korni poveljnik zagrizeni nemški nacionalalec Potiorek.

Inomost - Dunaj - Ljubljana. Prepriščamo čitateljem, da izvedejo paralelo med izgredi v teh treh mestih. To je najprimernejši predmet za meditacijo ravno danes, ko časti vse narodno misleče slovenstvo spomin Adamiča in Lundera, ki sta kot žrtvi 20. septembra 1908. morala iti v zgodnji mladosti v hladno zemljo.

Strah pred taščo.

Strah pred hudimi taščami, ki ga opazujemo tudi pri nas, in ki tvori poleg tega tudi predmet nebroj dobrim in slabim burkam in dovtipom, je posebno vkorenjen pri Indijancih. Tam meji ta strah pri mnogih narodih že na sovraštvo in najsikrajše preziranje. Navaj, rod Apahov v Novi Mehiki, se izogibajo na vse mo goče načine materam svojih žena. To se zgodi večkrat tudi pri nas. Toda tam grede še dalje. Če se spozabi kak nesrečnež, da celo govori s svojo taščo, žaluje radi tega cela rodovina več tednov. S tem se je zameril namreč zet Velikemu duhu. Za pokoro se mora tak grešnik po več dni strogo postiti. — Večkrat zbeži sicer močan in predrzen vojak v najtemnejši kot svoje celice, če ugleda od daleč svojo taščo. Ta strah opažajo skoro pri vseh prvotnih narodov Severne Amerike. Seminoli na poluotoku Florida tašče tašče niti ne pogledajo. Če sreča zet taščo, obrneta se vsak v drugo stran kajti tudi tašča ki se zaveda svojega razmerja napram zetu, ga noče spravljati v skušnjavo in se raje obrne od njega. Če ima zet tašči kaj povedati, ali narobe, ne zgovorita se nikdar sama, marveč rabita dosledno posredovalca. Pri Indijancih Tinnah mora zet pozabiti celo taščino ime. Gorje mu, če ga izreče vpricho navzočih sorodnikov ali tovarišev. Če se pa le spozabi in je imenuje, vrže se takoj v prah in mirno tarna in prosi Velikega duha za odpustanje. Če bi tega ne storil, naprville bi se mu po celem telesu, posebno pa po obrazu in rokah grde rane srage, oteklina in garje. Da ima tašča hud pogled in da napravi človeka, posebno pa zeta ali mlado ženo vročno, tega ne verujejo samo Indijanci, marveč tudi nebroj drugih narodov. Take tašče z vročnimi pogledi se dobe baje tudi v Evropi. Pri Indijancih Tatu velja še sedaj pravilo, da zet in mlada žena ne smeta nikdar pogledati pogubono sni tašči v obraz, marveč morata se gibati vedno v primerno oddaljenosti od nje. Sicer danes niso tašče več tak nevarne, kot takrat, vendar pa je ostal strah pred hudimi taščami, ki je ponajvečkrat opravičen, še do danes, in sicer ne v tem smislu in obsegu, podedovan že od najstarejših rodov naših pradedov. Podobne razmere med zetom in taščo ne opažajo namreč samo med Indijanci, marveč so jih zasledili tudi pri vseh ostalih prvotnih narodih.

Podpirajte slovenska podjetja.

Tu prinašamo imena rojakov, ki imajo po Mesaba okolici svoje trgovine. Kupujte potrebščine pri njih:

Eveleth.

Gostilne: Geo Kotze, Frank Steblaj, Anton Bleje, Lous Cos, Math. Miroslavich, Math. Primozich, Jakob Ahcin, Anton Fritz, Luka Ribič, Anton Lenič, Jakob Virant.

Mesnica in grocerija: Geo Brinc, Peter Junke, Frank Šebat, Geo Mihelič.

Brivec: Frank Lošin, Krojač: Jakob Ambrožič, Manufakturna trgovina: A. M. Murnik.

Gilbert.

Gostilne: Joe Nose, John Mustar, Anton Erčul, Anton Intihar, John Francelj, Marko Matekovič, John Praznik, Joe Brula.

Mesnica: Lapp bratje, Geo Mihelič.

Železnina: Mantel, Kukar in Spitznagel.

Grocerija in oprava: Mike Kraker.

Slaščičarna: Anton Brodnik, Zlatnina: Joe Čimžar.

Aurora.

Gostilne: Frank Zajc, Maks Arko, Joe Virant, Ga. Kovač, John Kostelc, Josip Fugina, Mesnica: Geršič-Grahek.

Pineville.

Železnina in grocerija: Martin Sever.

Chisholm.

Gostilne: John Kuzma, P. Medved, Lovrenc Kovach, John Bradac, John Čampa.

Grocerija: John Bartolj, Joe Jakša, Mesnica: Math. Macele. Jos. Lovšin & Co.

Slaščičarna: Jakob Stukelj, Frank Jurekovič.

Krojač: John Puš, Čevljar: Jernej Levstek.

Hibbing.

Gostilne: John Pouše, Anton Kromar, M. Bizal.

Buhl.

Gostilne: John Spolar, Frank Perhaj.

Ely.

Gostilne: Frank Virant, John Gouze, Joe Seliškar, Joe Skala, Ga. Smrekar, John Plut, Joe Smuk, Martin Skala, Agnich bratje, Math. Kapš.

Grocerija: Žlogar bratje.

Manufakturno blago: Peter Bezek.

Brivec: Frank Čerček.

Krojači: Joe Schweiger, John Teran, Math Spreitzer.

Tower.

Gostilne: Jakob Skala, Peter Mihelič.

Čevljar: John Meierle.

Krojač: Joe Stonič.

Mesnica: Ant. Gornik.

Virginia.

Gostilne: Frank Trampuš, Anton Skubic, Joe Spreitzer.

Duluth.

Gostilne: Jos. Sharabon, Jakob Stuhler, Elija Ratkovič, Marko Dančilovič.

New Duluth.

Gostilna: Josip Francelj.

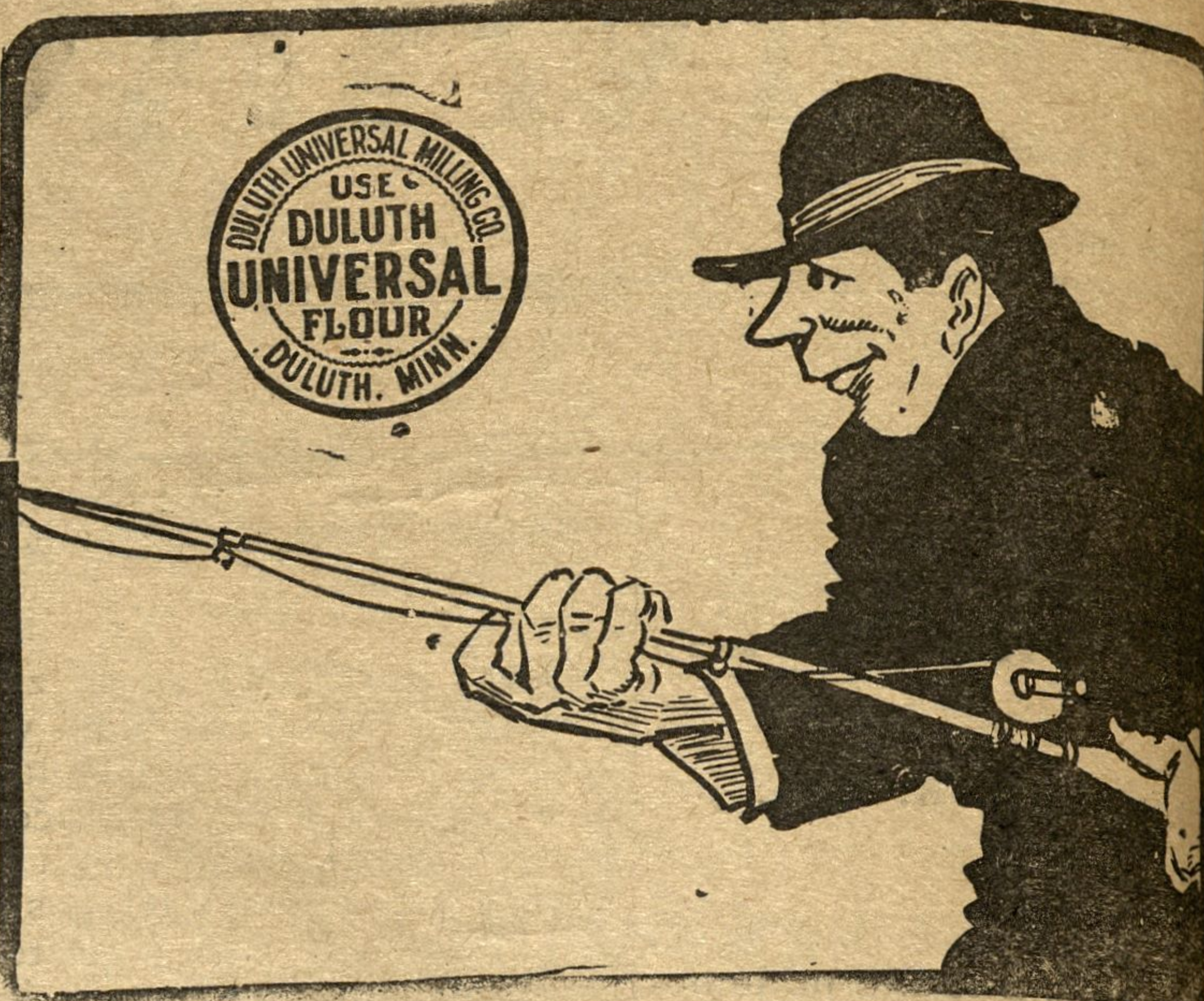
McKinley.

Gostilne: Joe Ahlin, Toni Škoda, Geo Gorše.

Če smo po pomoti izpustili kako slovensko podjetje, prosimo, da nam lastnik prijavi, da popravimo do prihodnje objave.

"NARODNI VESTNIK" ZA

VAS, VI ZA NJEGA!

Ne ribari okolo.

Saj imaš v mestu kar ti treba. Ne gubi casa in ne išči druge moke, kakor

Duluth Universal moke

Vec ponarejanj se je izvršilo, pa brez uspeha. Vse drugo se je pozabilo in ostal je le proizvod

Duluth Universal mlinarska družba.

Najboljša moka za kuhinjo in pecivo.

FRANK ČERČEK

:: slovenski brivec

ELY, Minnesota

Priporoča se rojakom v obilen obisk električnim strojem čisti in lepša odpravlja iz obraza mozole iz las nadihrulje. V zalogi ima najbolše tonike :: krepijo rast lasi.

Jamči se za izvrstno :: lo in postrežbo.

First National Bank,

EVELETH, INN.

Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.

KAPITAL IN PREOSTANEK
\$67.000'00

Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.

Parobrodni listi za vse črte.

Placamo obresti po 3 od sto.

JOHN B. SMREKAR

EVELETH, Minn.

Vam preskrbi:

ZAVAROVALNINO.
VOZNE LISTKE.
NOTARSKA DELA.
POŠILJANJE DENARJA.
PRODAJO ZEMLJIŠČ.

Zanesljivo in pošteno.

URAD 415 PIERCE ST.

State Bank of Aurora

Aurora - - Minn.

Opravlja vse bankarske posle. - Zavaruje poslopja.

Kapital \$25.000.

Preostanek \$3.500

Krvava nedelja na Dunaju.

Krvava nedelja na Dunaju.

O dunajskih izgredivih prinašajo starokrajski listi podrobna poročila, katere hočemo tudi mi objaviti. Komentar menda ni potreben, reči se mora le "dal Bog, da bi se tudi v Avstriji čimprej vremena zjasnila, da bi bomo ljudstvo se oprostilo krvošesov. Draginja je neznosna, davki vedno večji. Ubogi kmetovalec vzdržuje državne lenuhe, vzdržuje vojsko, plačuje pohotne velikaše, prša se pa ne, kje vzeti, pač pa le daj.

V glavnem mestu države so se odigrali prizori, ki spominjajo na davno preteklo čase pouličnih revolucij. V zadnjih letih je cesarski Dunaj videl na svojih ulicah ponovno stotisočere množice demonstrirati za politične ali gospodarske zahteve. Dunajska ulica je v novembru 1906 potrdila zadnje ovire, ki so se stavile na vedbi splošne in enake volilne pravice, in pred meseci je dunajsko delavstvo pa tudi meščanstvo v sijajni demonstraciji dvignilo glas proti zavoženim gospodarski politiki države. Toda takrat je šlo za urejene demonstracije, v omerostopih so takrat meščani in delavci, z zastavami, standartami, napisi in znaki mirno ter disciplinirano korakali po dunajskem Ringu.

Sedanje demonstracije so bile popolnoma drugačnega značaja. Socijalni demokrati, ki so jih razžirali, so kratkoma napovedali javno zborovanje v rotovžu in delavstvo je izdalo parolo vsi na Ring, vsi pred rotovž. Soc. dem. stranka je odklonila vsako garancijo za mir in red, ni postala običajnih rediteljev, s pomočjo katerih zna tako dobro varovati disciplino svojih mas; prepustila je maso sebi sami.

Socijalno demokratični voditelji so hoteli odgovoriti ministrskemu predsedniku na njegova očitanja, da harangvirajo in napeljujejo nerazsodno maso. Po kazni so hoteli, da je njim edinim nogoče vzdržati v razburjenih proletarskih vrstah mir in red in da vsa državna avtoriteta ne doseže tega, kar premore strankarska disciplina. Ta dokaz se jim je poročil. Toda demonstrujočo množico so zagospodovali oni temni neodgovorni elementi, ki porajajo vsako priliko za ekscese ter besne v imetju in življenju narne tolpe. Poulično divjaštvo, lepa strast po uničevanju je zagospodovala na Dunaju. Regimenti oborožene sile so sicer zatrli vzplamenelo revolucijo, predno se je mogla razširiti, na ulicah je tekem popoldneva sicer zavladal zopet mir — toda pri policijskem ravnanju izreka jojozen, da bodo dogodkom na Ringu sledili še krvavi nemiri v unanjih proletarskih okrajih. Plamen socijalno-revolucionarne iskre, ki tli v masi, se je rvič nevarno pokazal. V znamenju burnih klincev "živila revolucija" in ob grmenju in pokanju istočernih pobitih šip in demoliranih gostiln in trgovin je izbruhnila ona globoko segajoča nezavoljnost ljudstva, ki trpi vedno hujše pod splošno draginjo.

Na tisoče in tisoče je bilo demonstrantov, na stotine ekscendentov; toda kar je pri današnjih dogodkih posebno pomenljivo, je dejstvo, da se v najširših meščanskih krogih ekscese najstrožje obija, toda da je velika demonstracija, v kolikor se je izvršila mirno, bila tudi v teh krogih s simpatijo pozdravljena.

Ta moment da misliti in naj bi delal več preglavice, kakor da razbite šipe in demolirana vrata istega dne. Pod pritiskom gospodarske bede se širi dvom in por tudi v one kroge, katerim rotovo nihče ne more očitati, da bi bili državni sovražni.

Socijalni demokrati so si ta dan ot stranka zelo škodovali, javnost jih bo obdolžila, da so aranžirali te izgrede. Ne da se lognati, v koliko je ta obdolžitev pravičena, gotovo pa je, da so du rajske krščanski socijalni krogi okrivili istih izgrediv. Popolnoma objektivne osebe zatrjuje da se je med množico nahajalo mnogo kršč. soc. agentov provokaterov, ki so haranguirali množico, da napravijo soc. demokratom ne prilike ter diskreditirajo draginjsko akcijo.

V poznih popoldanskih urah se je raznesla po Dunaju vest, da bo v slučaju, če se zvečer izgrediv ponovijo, proglašeno obsedno stanje. V naslednjem podajemo o poteku demonstracij in ekscesov po drobnejše poročilo.

140.000 demonstrantov.

Socijalni demokrati so napove-

dali za danes dopoldan veliko demonstracijo zborovanje proti draginji, ki bi se naj vršilo v rotovžu. Vodstvo stranke je odklonilo vsako odgovornost za vzdržavanje miru in reda ter tudi ni naznanilo oblasti spreveda, kakor se je to dosedaj vedno zgodilo. Ze ob 8. zjutraj so se začele pomikati iz vseh zunanjih okrajev nepregledne množice delavcev, v no tranjem mestu so se jim pridružili množični demonstranti iz meščanskih krogov. Kmalu po deveti uri je bil cel trg pred rotovžem natlačen ljudstva, ki je tudi napolnjevalo velikanski prostor med univerzo in parlamentom. Ob 10. dopoldan je bilo tam navzočih vsega skupaj 120.000 do 140.000 ljudi.

Varnostne odredbe.

Vlada je že v prvih dopoldanskih urah mobilizirala vso dunajsko policijo in nad 4000 mož vojaštva, da po možnosti prepreči demonstracije. V gostih gručah so bili na Ringu postirani stražniki peš in na konjih, vsi dohodi v notranje mesto, zlasti pa ulice, v katerih se nahajajo vladna poslopja, so bile zasedene od kavalerije in ulanov, ki so bili deloma po klicani tudi iz drugih mest. Cela garnizija je bila v vojašnicah konsignirana in z ostrim strelivom pripravljena. Posebno ostro zastraženo je bilo poslopje ogrskega ministrstva in pa cesarski grad. Notranje mesto je izgledalo kakor vojaško taborišče.

Zborovanje pred rotovžem.

Že pred deseto uro so morali ustaviti na Ringu ves promet. Pred in za rotovžem so bile postavljene tribune, raz katere je govorilo 30 soc. demokratičnih poslancev med njimi Pernerstorfer, Schuhmeier, Seitz. Govornikov skoraj ni bilo slišati, ker je množica venomer klicala fej vlada, fej agrarci, fej Mažari!

Med zborovanjem se je prigodil tudi

prvi burni prizor.

Nastopil je namreč češki poslanec Tomašek ter v češkem govoru napadal trgovsko politiko vlade, zahteval odpravo kartelov ter doka zoval potrebo uvoza argentinskega mesa. Kar naenkrat se oglasijo iz množice glasni protesti proti češkemu govorniku "Dunaj je nemško mesto", "dol s Čehi" — nastane prepir in množični češki soc. demokrati navalijo na kričarje, ki so morali pod njihovi pestmi utihniti. Toda razburjenje je med tem postajalo vedno večje. Klici "živila internacionala" so se kmalu pomešali s klici "živila revolucija" in naenkrat zaplapola

rdeča zastava

na kanderlabrih in soha Babenberžanov, ki soje pred rotovžem.

Resolucija.

Končno je bila sprejeta resolucija, ki šiba gospodarsko politiko vlade ter konča z zahtevo: odprite meje! Dolž s oduštvom živili, dolž s politiko gladi! Okoli 11. je bilo zborovanje končano in med petjem delavske pesmi ter neprestanimi klici: živila revolucija, živijo Portugal, fej vlada, dolž s Gautschem, začnimo z generalno stavko in pasivno rezistenco, govorimo z oduštvom angleško so se poticali tisoči po Ringu. Na rotovžu pa se je v tem trenutku pokazal velik transparent, ki kaže ministra obešenega na kander-

laber. Prvi ekscesi.

Večino demonstrantov se je mirno pripravljala na odhod. Množica je baš pasirala parlament, kar se začuje

strel.

Za trenutek je zavladala grobna tišina. Kar se začuje glasni kriki: "policija strelja!" Vse je kazalo na poslopje upravnega sodišča in v par sekundah se je vsulo kamenje proti oknom krasne palače.

Ta bombardement s kamenjem

je v malo trenutkih uničil vse šipe ter poškodoval krasne stukature. Razvezal pa je tudi vse divje instinkte mase in pričelo se je pokončevalno delo, ne da bi se popolnoma osupla policija le kolikaj zoperstavila. Razni fantalini so začeli pobijati šipe v bližnji ulici Bellaria, s palcami so tolkli po plinovitih svetilkah, mob je ustavljal avtomobil, v katerem se je nahajal nek oficir ter za bežičim častnikom vdri v restavracijo Bellaria, ki je bila v trenutku demolirana. Policija je sedaj potegnila sablje ter udrla za razjarjeno množico mlad človek je pri tem dobil težko rano, mnogo ljudi je bilo a-

retiranih. Razgrajati pa so med tem že vršili svoje delo pri kavarni "Lang", v kateri so razbili stole ter z njimi pobijali šipe na jušnični palači. V ulici Bellaria je bilo demoliranih nekaj malih trgovin ter mnogo ljudi ranjenih od razbitih šip, s katerimi je ulica uprav posejana.

Nastop vojaštva.

Ker se ljudstvo nikakor ni hotelo pomiriti, so poklicali vojaštvo. Prišel je eskadron ulancev, ki so bili sprejeti z glasnimi fej-klici. Na trgu med muzejema je stal eskadron huzarjev pripravljen, katere so demonstranti neprenehoma zasmehovali. Z "Bellaria" je zdaj prikorakala asistenčna stotnija 32. pešpolka in stotnija "deu-majstrov". Množica je pozdravila vojake s klici: "Ali ste lačni? Ali ste dobili danes že kaj jesti?" Med tem je skušala policija prostor okoli "Bellaria" sprazniti, kar se je tudi proti dvem popoldne posrečilo. Toda demonstranti ki so jih z enega mesta pregnali so se zbrali na drugem mestu. Na to so spraznili tudi obe plati glavnega dohoda pred parlament, ki sta bili cel dan zasedeni od demonstrantov. Demonstranti so se temu z največjo silo vpirali.

Ravnatoko hrupno je bilo tudi na "Freiung". Ko je po končanem shodu šla velika množica pod vodstvom poslanca Winterja skozi Teinfaltstrasse čez Schottengasse, je dobila dohod v Herren-gasse, zaprt od goste vrste policistov, za katerim je stala četa dragoncev. Množica je grozeče dvigala palice, kričala "fej!" vladi in agrarcem in korakala proti vojnemu ministrstvu, kjer je četa huzarjev zaprla cesto. Demonstranti so jih pozdravili z ironičnimi "eljen-klici". Zopet so začeli groziti s palicami in kričati "fej!". Dolgo je trajalo, da so se nekoliko pomirili.

Nadaljni ekscesi.

Med množico, ki je šla z rotovškega trga, se je naenkrat razširila vest, da je nekdo z okna magistrata vrgeel vrček za pivo. V trenutku so bila s kamenjem razbita vsa okna na magistratu, ki imajo razgled proti Bartensteingasse in Landesgerichstrasse in Lichtenfelsgasse je bilo mnogo oken pobitih. Demonstranti, katere sta policija in kavalerija pregnali zpred justne palače, so preplezali ograjo vrta, ki je pred prirodopisnim dvornim muzejem, in so začeli tu razbijati. Razbili so več kandelabrov za plin, par oken v suterenu muzeja in so odtrgali dele železne ograje.

Ko so ekscendenti od tu pregnali, so šli ti pred magistrat na Luengerjevem trgu in rotovškem parku. Organizirano delavstvo je odkorakalo večinoma že domov. Ostali so le še napol odrasli dečki, ki so s palicami razbijali okna in svetilke. Trga pred magistratom niso mogli izprazniti, ker so se ekscendenti umaknili v park, kamor jim policija ni mogla slediti. Opetovano je morala policija na konjih pregnati ekscendente. Pri tem je padlo več policistov raz konje. Demonstracije pred magistratom so trajale skoraj do večera navzlic množičnim policijskim in vojaštvu. Ponekod so napol odrasli dečki obmetavali policijo od zadaj s kamenji, ne da bi ta vsled tega ostreje nastopala.

Pri teh ekscesih je morala policija večkrat potegniti sablje in je posamezne glavne ekscendente tudi aretirali. Aretovanih je bilo kakih 70 oseb. Nekatere od teh so izročili deželnemu sodišču zaradi javne nasilnosti. Več oseb, posebno policistov, je bilo ranjenih, vsled česar je morala rešilna družba intervenirati. Veliko policistov je popadalo s konj ter se pri tem znatno poškodovalo. Demonstranti so metali pred konje pokalne žabice, vsled česar so se konji splašili in pometali raz sebe jahalce. Pokanje teh žabic je povzročilo tudi govorice, da se je streljalo z revolverji.

Množica je bila zelo razburjena. Dogodilo se je več značilnih slučajev. Tako si je razgalil nek demonstrant prsi, se postavil pred policista in mu zaklical: "Le suni!" Tudi veliko število žensk se je udeležilo ekscesov in so prinisale iz jahalnega drevoreda na Ringu možem kamenje. Opetovano se je slišalo, kako so ženske hujskale može, naj ne prenašajo mirno postopanja policije.

Ko je množica korakala v zunanje okraje, je prišlo zopet do hrupnih prizorov, posebno v Otakringu. Ze na meji, pri viaduktu državne železnice, je prišlo do ekscesov, katerim policija ni bila kos.

Veški ekscesi v Otakringu.

Kavalkada policije na konjih je zasledovala demonstrante skozi Josefstadt. V mestu so bile razširjene vesti, da je prišlo do o-

strih spopadov z vojaštvom, da se je streljalo in da je bilo več smrtno zadetih.

V Otakringu so razdajali več prodajalen in trgovin, razbili okna javnih poslopij. Tudi več šolskih poslopij je bilo poškodovanih. Pri šolskem poslopiju na vogalu Hasnergasse in Hippgasse so razbili okna in poškodovali ograjo. Tudi župnišče atlerchenfeldske cerkve so ometali s kamenji. Iz parkov so znesli klopi in napravili barikade. Iz šol so zmetali na cesto opravo, šolska izpričevala in knjige. Veliki ekscesi so bili pred Delavskim domom v Kreitnergasse in Klausgasse. Šele ko so vse vojaštvo, kar ga je bilo na razpolaganje, dirigirali v Otakring, so vsaj v glavnih cestah pregnali demonstrante. Vojaštvo so obmetavali s kamenji, vsled česar je nastopilo z bajoneti in golimi sabljami. Več ekscendentov je bilo bolj ali manj ranjenih. Ti cestni boji so trajali celo popoldne do večera. Demonstranti se niso hoteli umakniti. Če so jih razgnali z glavnih cest, so se zbrali zopet v posttranskih ulicah. Govori se tudi, da je infanterija streljala, toda ta vest še ni potrjena. V Otakringu je bilo ranjenih 57 oseb. Zvečer je postala situacija nevarnejša, ker so se začele med demonstrante vmešavati razne nevarne ekscistence. Policija je ukazala hišnikom, naj hišne duri kmalu zapro. Kravali v Otakringu so bili podobni revolti. Demonstranti so se umaknili šele kavaleriji. Večkrat so se ekscendenti za barikadirali in so metali na vojaštvo kamenje in druge predmete. Ob 7. zvečer še ni bilo konca ekscesov. Te demonstracije nameravajo prihodnjič nadaljevati.

Uradno poročilo o demonstracijah in dogodkih na Dunaju potrjuje, da je bil eden zaboden z bajonetom, 4 so bili težko ranjeni od salve, 58 oseb, in sicer med njimi tudi vojaki in redarji, pa je bilo lahko ranjenh.

VOJNA MED ITALIJANI IN TURKI.

Česar svet ni pričakoval, da o tem ni bilo niti sanjati, to se je zgodilo in sicer Italija je napove-

dala Turčiji vojno. Kar nana-glo-ma je to nastalo in kakor se poroča so se sovražnosti že pričele.

Gre se tu za Tripolis, ki je turška provinca v Afriki. Ta dežela je zelo prostrana in ima 1,300.000 prebivalcev, ter v primeri skoraj 400.000 kvadratnih milj. Prebivalstvo je mohamedanske vere in sprajno fanatično. Italija ima tu okolo 50.000 naselnikov in s pričetim korakom si hoče osvojiti deželo, ki bi ji v trgovini prinašala lepe dobičke.

Italijani bi Turke na vodi porazili, vendar na suhem bolj težko. Prebivalci v Tripolisu so večinoma Arabci in zelo bojevitih vojščaki. Če se dvigne kel rod nad Italijane, gotovo je, da bi Italijani bili tepeni. Turčija sama ne more dosti pomagati, kajti, da bi spravljala čete iz Trčije v Tripolis je zelo težavno, ker na vodi bi naleteli na italijansko premoč. Edina pot bi bila če spravljala Turčija svoje čete čez Arabijo in Egipt po suhem, a tudi v Egiptu bi jim šlo težko, ker bi Angleži se temu upirali. Edino kar je, da se Turčija zanaša na Tripolitanov in kakor se čuje zadosti jih bode, da se postavijo Italijanom v bran.

Italija lahko postavi v boj 525.000 voakov. Turčija pa 725.000.

Črne vojske ima Turčija dva milijona mož, Italija pa 1,200.000.

Kar se tiče mornarice se Turčija ne more meriti z Italijani, kajti slednji imajo 175 različnih bojnih ladij, Turčija pa le 24.

Stroški armad znašajo v Italiji \$87,124.700 v Turčiji \$24,759.375.

Grozen umor.

Iz Londona poročajo: Neki pohabljenec z imenom John Vaughau v vasi Cukoo je razstrelil posteljo na kateri ste spala njegova žena in njegov sin. Vaughana samega so zadeli kosci razstreljene postelje in so ga našli par ur pozneje s razdrobljeno čeljustjo na nekem skednju. Kmalu nato je umrl. Med tem je zgorela hiša in oba mrtveca, ki sta bila grozovito razmesarjena. Vzrok temu grozovitemu činu je bila ljubosumnost pohabljenca na nekega znanca, ki je bil nekoliko preveč prijažen z njegovo ženo.

FOTOGRAF

Charles Hendrickson

ELY, MINN.

SE ULJUDNO PRIPOROČA ROJAKOM ZA IZDELOVANJE VSAKE VRSTE FOTOGRAFIJ PO NAJNOVEJŠI MODI.

POSEBNO POZORNOST DAJEMO NA ŽENITOVANJSKE SLIKE.

DAJTE MI NAROČILO IN SE PREPRIČAJTE.

Frank Veranth

ELY, Minn. - Phone 96.

PRIPOROČA SE ROJAKOM ZA NAROČILA TRDEGA IN MEHKEGA PREMOGA.

Narocite pravocasnno, da boste imeli kadar rabite.

Kaner bratje

Eyeleth, Minn.

509 Grant Ave.

Phone 138.

Danes dobimo celo karo najboljših krav, mladih in močnih.

Kdor želi dobre krave naj se oglasi pri nas. Blago je prve vrste.

Oglasite se in oglejte si blago pri nas.

Slovenska tiskovna družba

"Narodni Vestnik"

National Herad

DULUTH, - - MINN.

✱ ✱ ✱

Izdaja tednik

"NARODNI VESTNIK"

Naročnina za celo leto - \$2.00
za pol leta - \$1.00
Za Evropo za celo leto - \$3.00

✱ ✱ ✱

Izvršuje vsakovrstne tiskovine, kakor društvena pravila, vabila, vizitke, pismen papir, zalepke in sploh vsa v to stroko spadajoca

- . . . dela. . . .

Vse po zmernih cenah, okusno delo in točna postrežba.

Priporočamo se cenjenim društvam in posameznikom za naročbo potrebsčin. uverjeni naj bodo da izvršimo delo pravilno in zadovoljivo.

Iz mesta Duluth in iz okrajev železnih rudnikov.

DULUTH.

Visoka zahteva.

John Olson, bil je vposljen v kamenolomu Johnson in Carey družbe. Vsled prezgodnje razstrelbe je bil Olson hudo ranjen, zdrobilo mu je levo roko in zadobil je tudi hude poškodbe na prsih.

Za to zahteva odškodnine \$8.225 in pri distriktnem sodišču se je vršilo tozadevno zaslišanje. Stvar pride pred višje sodišče v kratkem, kjer se bode sodilo, koliko ima poškodovani dobiti.

Nevtrudljiv tramp.

West Duluth se ni prenočeval takega trampa kakor ga je te dni in sicer Banroe de Young ki potuje peš iz Spokane, Wash. do Buffalo, kjer namerava prezimiti. Povedal je, da je imel s policijo opravka le v Canadi, ker se ni hotel poprijeti dela. Pošegetali so ga radi tega s 30 dnevnim zapornom. V West Duluthu so ga na policijski postajanki pogostili in prenočili, na kar je potem šel svojo pot. Povedal je da to leto še ni delal, da mu tudi delati ni treba, ker je dosti dobrih ljudi, ki mu dajo jesti. Young je doma iz Holanske in prebiva v tej deželi kakih pet let.

Razprave pred sodiščem.

Na vrsto pred probatnim sodiščem pride tekom tedna 28 slučajev. Omenimo le iste, ki se tičejo Slovence in Hrvatov. Nastavljene administratorjev: Jakob Brajkovič, Frank Sterlikar.

Preiskava računov: Martin Cesar, John Burger, John Škerjanc. Zaslišanje o lastninski pravici: Blaž Zobec.

— Iz Železnega okrožja k konvenciji K. S. K. J. so se podali sledeči rojaki:

John Novak iz Aurore; Frank Trampush in Matija Lakner iz Virginije, John Povsha iz Hibbinga; Frank First st. iz Chisholma; Martin Šukle in John Malevič iz Eveletha; Geo L. Brozich iz Ely; Jakob Petrich iz Chisholma, Frank Jerich iz Ely; Anton Erchul iz Gilberta; Peter Staudohar iz Aurora.

WEST DULUTH.

— Hrvat Steve Matič, 25letni delavec, je bil kaznovan v globo \$10 ker je z revolverjem streljal v bližini točilnice. Aretovali so ga v nedeljo.

AURORA, Minn.

— Vsled težkoč je napovedala konkurz Aurora Mercantile družba, ki je bila ena največjih trgovin v tem mestu. Sodiški skrbnik za njo je že imenovan in že vodi svoje posle.

CHISHOLM.

— Upravnik Doric Theatre (gledišča) nam javlja, da se v nje govem gledališču predstavljajo najbolj izbrane premikajoče slike in druge predstave katere so poučne in zabavne. Zato se priporoča svojim rojakom v obilen poset. Malo zabave po trudapolnem delu je vsakemu priporočljivo.

— Veliko italijanskih delavcev se je oglasilo, da hočejo postati državljani. S tem so pokazali, da jim ni dosti mari za turško italijanski konflikt. Pravijo tudi, da "trubel" med Italijo in Turčijo ne bode trajal dolgo in da ni resen. Italijanski tolmač pa je rekel, da so Italijani po Mesaba tako patriotični (?), da če bil njih kralj poklical pod zastavo, bi tudi odšli.

— Lovci, ki se vračajo iz lova poročajo o obili divjačini ki se nahaja na okoli. Le ena partija je prinesla iz lova 27 jerebic. Seveda je dosti divjih lovcov ki izven sezije streljajo divjačine. vendar klub temu jo je še obilo.

— Novo Lincoln šolsko poslopje bode v teku enega tedna dogotovljeno, vendar šolski odbor ima težkoče, ker se nima potrebnih učiteljskih moči. Težko je namreč dobiti učiteljev stanovanja v bližnji šole. Tudi plača je majhna, zaradi tega so v skrbeh, če bodo dobili učitelje.

ELY.

V sredo je bil aretovan John Weltuna, ter obdolžen da je iz kovčka Maud Johnson na Wintonu ukradel \$105. Ker je pa Weltuna okrađeni ženski povrnil denar, je ona od tožbe odstopila in Weltuna je bil oproščen.

Vršijo se priprave, da se elyški mladeniči organizirajo v vojaško kompanijo ter da zasedejo ono mesto v II. polku, ki je sedaj prazno. V ta namen se vrši shod na katerem se bode o tem obravnavalo.

EVELETH.

— J. P. Tredinick, ki se je nekaj časa bavil z bankarskim poslom je neznano kam zginil. Ni ga, a z njim je šlo kakor pravijo okoli \$30.000 do \$50.000 tujega denarja, ki so ga dajali ljudje njemu v shrambo.

Tredinick se je posebno bavil s prodajo raznih delnic in kakor se čuje, je denar pobral, a delnice ne kupil.

— Preteklo nedeljo se je vršila seja političnega kluba na kateri se je razmotrivalo stališče ki ga imajo zavzeti Slovenci ob prihodnjih volitvah v mestni svet. Sprejele se se sledeče kandidature: Geo Brince, alderman za splošno, Joe Francelj, alderman za tretji okraj, Geo Kotze, alderman za prvi okraj.

Prihodnja seja kluba se vrši dne 22. tm. zadnja pa dne 5. novembra.

(Op. ured.) Prav radi bi videli, da bi se nam o političnem položaju nekoliko več poročalo, da bi po tem mi storili v tem oziru našo častniško dolžnost, ter z njo pri pomogli k zmagi.

— Nesreča ne počiva nikdar. Posebno od kar drvijo po mestih avtomobilisti je še več nesreč. Tudi na Evelethu je dirjajoči avtomobilist zahteval nedolžno žrtev. Še ne tri leta star, prišel je pod kolesa, ki so mu zmečkala glavo. Končano mu je bilo življenje in tako rekoč, ugrabljen je bil iz sredine svojih dragih. Sreča pri tej nesreči je, da se ne gre tu za človeško življenje, pač pa za ono Miroslavičevega vročerknega petelina. Pozemske ostanke so spravili v lonec in pozneje na pogrebno mizo, kjer si je J. B. S. mislil: "Bog daj še dosti takih nesreč!"

— Fred Krining, pogrebnik, vposljen pri Gleason trdki se je ponesrečil na čuden način.

Nesel je nekoliko steklenic, ko se mu je spodrsnilo. Pri padcu so se mu steklenice razbile in trije prsti na levi roki so mu bili ob steklu obrezani. Tudi na desni roki se je hudo poškodoval. Pri peljali so ga v bolnico, kjer bode moral ostati dalj časa.

Dne 28. m. m. je umrl italijanski rudar Fred Telerico in sicer vsled poškodbe ki jih je zadobil v Schley rudniku. Pogreb je opravil Rev. Pirnat in pozemske ostanke pokopnika so prepeljali na Virginijo.

Pokojni je bil star 33 let in zapušča vdovo s tremi otroci.

— Tu so pokopali triletnega sinčka od J. Sedeja iz Fayal selbine. Otrokova mati ga. J. Sedej pa je umrla pretekli mesec. G. Sedeju izražamo naše sočutje!

— Konj, s katerim se je vozil Z. Lappi se je splašil. Na Monroe ulici je konj zadel ob hidrant in si zlomil nogo. Poklicali so policista Zidarja, ki je konja ustrelil. Voznik je bil tudi lahko ranjen.

GRAND RAPIDS.

— Okrajno sodišče je Hrvat K. Soriča, Steve Milkoviča in Eli Jerkoviča odkazalo glavni poroti zaradi umora T. Skoriča. Sorič in Jerkovič pravita, da sta nedolžna in trdita, da je Milkovič oddal na Skoriča smrtni strel.

— Pri delavcih George Coshran lesne družbe je zbruhnil tifus, ki se zelo širi in že več obolelih delavcev so pripeljali v bolnico sv. Benedikta. Zdravniki trdijo, da so muhe zanesle to bolezen.

HIBBING.

Ker je v bližini Hibbinga streljal kose, je bil kaznovan John Rosinič v globo \$17. Tudi več Italijanov so kaznovali, ker so streljali prepovedane ptice.

— Zaznalo se je, da Winston in Dear Stripping družba bode delala celo zimo. Ta družba je ena največjih vrste v tem okraju in vposluje včasih do 2200 delavcev. Letos čez zimo jih bode vposljevala 1000, kar se še do sedaj ni zgodilo.

— Župnik Clement Gamashe, ki je opravljal župnijo Sv. Zakramenta, je zapustil svoje mesto, na katerem je bival 16 let. Župnik Gamashe je ustanovil goriimenovano župnijo, ter sezidal pred 11 leti cerkev. Odstopivši župnik se namerava podati na jug in sicer, kakor se poroča, iz zdravstvenih ozirov. Pri njegovem slovesu je bilo opazovati, koliko prijateljev si je pridobil tekom svojega 16letnega službovanja.

VIRGINIA.

— Neki Frank Ferley je dobil toliko korajže, da je udri v poslopje Great Northern železnice in tamo pričel stikati, če bi bilo kaj okroglega. Res je našel celih 87 centov in ker ni bilo več jo je hotel popihati, a ta prešmentana policija, ki ima povsod svoj nos je tudi Ferleya zavohala in ga pre jela ravno v istem času, ko jo je mislil popihati čez virginjsko jezero. Ker je Frank Feeley s policijo že star znanec, je samo ob sebi umevno, da mu napravijo dostojen sprejem.

— Požar je uničil hišo fotografa Blackmana. Ker je to že drugokrat, so vsi mnenja, da je požar podžgala zlobna roka. Škoda po požaru, ki znaša \$2000 je s zavarovalnino pokrita le do polovice.

— Nesrečna je rodbina Carpenterjeva. Carpenterjeva žena je padla na hodniku in si zlomila roko: Nje mož George, pa se je pred časom po nesreči tako hudo obstrlel v nogo, da so mu jo morali odrezati.

Kolera.

Dne 15. m. m. je obolelo v Budimpešti zopet več oseb za kolero sumljivimi znaki. V infekcijsko bolnico so odpeljali enega delavca in enega čolnarja. Tekom tega dneva so odredene bakteriološke preiskave več sumljivih oseb. Izmed bolnikov, ki so jih prepeljali v bolnico je pokazala bakteriološka preiskava pri enem bolniku pravo azijsko kolero. Obol el je med drugimi tudi voznik nove infekcijske bolnice, pri katerem kažejo vsi znaki obolenja s kolero. — V političnem okraju Balja je umrlo do danes za kolero 6 oseb. Vsi slučaji so se pripetili v eni sami vasi. Mesto Braja in pristanišče sta še prosta kolere.

Iz Cetinja baje poročajo, da je obol el za kolero neki kmet iz Csutja. Hišo bolnika so obkolili prestrašeni okoličani in jo zažgali. Kmet se je s silno težavo vzdignil in hotel pobegniti. Toda množica ga je siloma zavrnila v hišo, kjer je pogorel. Njegov sin je bil med tem prizorem na polju. Vrnil se je, ko so stali razjarjeni kmetje še zbrani pred hišo. Ko so ga zločinski požigalci ugledali, so zgrabili tudi njega in ga pobili, ter vrgli v ogenj. Bali so se namreč, da je sin že nalezel kolero od očeta. Tako poročajo nemški listi in treba je pri tem opozoriti, da je cela zadeva bržkone pretirana, ker Nemci izrabijo dosledno vsako priliko, da bi pokazali svetu dozdevno nizko kulturo Slovanov. Pri tem lažejo kar morejo. Resnica bo bržkome le ta, da je kmet res obol el in da so nastali vsled strahu večji nemiri med prebivalstvom.

V Italiji kolera še vedno razsaja. Glasom uradnega izkaza prometnega društva v Palermu se pa zanika število obolelih in umrlih oseb. V obče dohajajo iz Italije tako različna in medsebojno si na sprotujoča poročila glede kolere, da je vsekakor jasno, da Italija kolero koliko more zakriva. Posebno nevarna poročila pa so prišla glede razširjenja kolere iz Male Azije. V mestu Uschak je obolelo, kakor poročajo iz Carigrada, v zadnjih 24 urah 325 oseb, umrlo pa jih je izmed teh 111 oseb.

Papež v strahu.

Pod naslovom "Svarilo" prinaša dunajski klerikalni "Vaterland" članek iz lista "Osservatore romano" v katerem pisec dokazuje, da se papeževo stališče vedno slabša in prihaja vedno bolj nevzdržljivo. Množice se provokacije revolucionarnega in brezbožnega bloka kažejo jasno, da se pripravljajo druga revolucija. "Vaterland" konstatira, da hoče "Osservatore romano" s tem svojim člankom opozoriti katoliški svet na papeževe stiske.

John Bartol

CHISHOLM, MINN.

Grocerijska prodajalna

NAJSTAREJŠI SLOVENSKI TRGOVEC V MINNESOTI.

PRIHRANIM VAM DENAR NA VSEH POTREBŠČINAH. PREPRIČAJTE SE!

John Bradač

gostilna in prenočišča

CHISHOLM, MINN.

Zraven mestne dvorane.

SE PRIPOROČA SVOJIM ZNANCEM ZA OBILEN POSET. IZVRSTNA POSTREŽBA ZAGOTOVLJENA.

OBIŠČITE ME, KADAR STE V MESTU.

Frank Gouže

javni notar

CHISHOLM - MINN.

Opravlja vsa notarska dela. Dobite me pri Miners State banki.

John Kuzma

Midway Saloon

CHISHOLM — MINN.

Box 74.

SE PRIPOROČA V OBILEN POSET OD SLOVENCEV IN HRVATOV.

TOČI NAJBOLJŠE LIKERJE DOMAČE IN IMPORTIRANE.

NAJBOLJA POSTREŽBA. PRIDITE IN POSETITE ME.

Goldberg in

Bogicevich odvetniška pisarna

DULUTH - - Minn.

404 Columbia Bldg.

SE PRIPOROČA SLOVENCEM ZA IZVRŠEVANJE VSA KOVRSTNIH PRAVNIH ZADEV, POOBLASTILA, KUPNA PISMA TU IN STAROKRAJSKE POGODBE. PRI ZAHTEVKIH ODŠKODNIN OBRNITE SE NA NAS. RAVNO TAKO ČE HOČETE IMETI UREJENE VAŠE VOJASKE ZADEVE.

MERCHANTS & MINERS STATE BANK

HIBBING - MINN.

Kapital \$50.000.00

Preostanek \$10.000.00

Placujemo obresti po 3%

Dajte nam zavarovalnino in pošiljajte denar pri nas. Naše

so vedno najnižje.

Josip Loushin & Comp.

slovenska mesnica

CHISHOLM - Minn.

Phone 30.

Kadar želite imeti okusno meso, klobase, perutnino itd. oglasite se pri nas.

Mi vse doma susimo, in vozimo na dom.

Najnižje mogoče cene. - Dajte nam naročila!

Rojaki!

Kadite slovenske smodke

Oliver, Santiago

in Porto Rico.

Izdeluje Oliver Cigar Co.

Payshe in Klofanda.

Hibbing - Minn.

Podpirajte domače podjetje!

Lote! Na prodaj! V ARIZONI.

Gotovo bi radi imeli svoj dom kjer ni zime, ne snega in leda tam kjer bi si lahko pridelali vsake vrste zelišča brez da bi se bali, da bi vam slana naredila kaj škode ali pokončala pridelke tam kjer so rudarji plačani od \$3.50 do \$4.00 na dan in zunanji delavci po \$3.00 na dan... Tak dom si lahko zagotovite ako sedaj kupite lote

V Novem mestu DOLF, Arizona

ki se nahaja na zemljišču Grand Arizone Copper družbe.

VELIKE LOTE, NIČ DAVKOV, NIČ OBRESTI, LAHKA ODPLAČILA, 5% CENEJE AKO PLAČATE V GOTOVINI

200 lot je sedaj na prodaj po od \$150.00 do \$200.00, kadar bodejo te prodane, bode cena poskočila, ne odlašajte toraj ampak kupite sedaj.

Za nadaljna pojasnila se je obrniti v angleščini na:

O. E. Peterson & Co.

407-8, First National Bank Building, DULUTH, MINN.

Rojaki!

Ce potrebujete odvetnika v kakosnikoli zadevi, posebno za odškodnino pri ponesrecenju v rudnikih, obrnite se na

Josipa Mantel

Znano je, da je pomagal rojakom ze veliko, posebno pri zahtevkih odškodnin. * Kupuje in prodaja tudi zemljisca in poslopja.

Dobili ga bodele na sledeci naslov:

JOSIP MANTEL, javni notar

GILBERT, Minn.

Phone 30.

ELY, Minn.

Phone 66.

TE BANK
ek \$10.000
po 3%
pri nas. Naše
Comp.
Phone 30.
klobase, pe-
nas.
e nam
smodke
Rico.
gar Co.
bing - Minn.
etje!
NI.
ne, ne snega in
lišča brez da
pokončala pri
na dan in znan
zagotovite ako
OLF,
pper družbe.
BRESTI, LA
TE V GOTO
do \$200.00, k
šajate toraj
leščini na:
& Co.
UTH, MINN.
IZDELUJE POLNOMOČI,
KUPNE POGODBE IN VSA
DRUGA NOTARSKA DELA.
OGLASITE SE PRI MENI!
i!
osebno za odslu
se na
ntel
osebno pri zab
išca in posloj
slav: j
avni notar
ELY, Minn.
Phone 46

American Exchange Bank

VIRGINIA — MINN.

Najbolj pripravna banka za Slovence in Hrvate v mestu.

Posiljamo denar na vse strani sveta in prodajamo vožne liste.

3% obresti od vlog.

Jakob Verant

GOSTILNIČAR

EVELETH, Minn.

310 Grant ave.

NAJBOLJŠE PIJAČE IN SMODKE VSAKE VRSTE.

MOJEM POSLOPU SE NAHAJA TUDI

Slovenska brivnica.

PRIDITE IN POSETITE NAS!

SLOVENSKA GOSTILNA

Frank Medved

CHISHOLM, MINN.

Phone 101.

PRIPOROČA SE CENJENIM

ROJAKOM V OBILEN POSET.

NAJBOJŠA POSTREŽBA Z

VSAKOVSTNIMI

PIJAČAMI.

Stefan Zgonc

javni notar

CHISHOLM, MINN.

IZDELUJE POLNOMOČI,

KUPNE POGODBE IN VSA

DRUGA NOTARSKA DELA.

OGLASITE SE PRI MENI!

J. P. Ahlin

McKINLEY — MINN.

PRODAJA HAMM PIVO NA

DROBNO IN DEBELO.

SMODKE IN VSE DRUGE PI

JAČE SPADAJOČE V

gostilno prve vrste

SE ULJUDNO PRIPOROČA

ROJAKOM.

Zgodovina Združenih držav.

Boj za novo Francijo in Louisiano

La Sallovo izkrcanje na tesaškem obrežju, in zgradba St. Louis trdnjave je dalo Francozom povoda, da so si pričeli lastiti ozemlje južnega obrežja in sicer nedaleč od španske zasede v Meksi.

Po francoskem obrisu bi bila njih last Louisiana ki se razširja od Rocky Mountains do Rio Grande na zapadu, do Allegheny hribovja na vzhodu in od meksičanskega zaliva na jugu pa do Nove Francije na severu.

Tu so pa mejile angleške kolonije ki so zelo naraščale in naravno je, da so nastali prepri radi gorimenovanega ozemlja, ki so si ga Francozi svojili.

Leta 1688—89 je na Angleškem nastala revolucija. Pregnali so kralja Jakoba II. in Viljem in Marija, nekaka pregnanega kralja sta zasedla prestol.

James je bežal v Francijo in ko je Louis XIV. se za njega zavze je nastala velika vojna med Francozi in Angleži. Umevno je toraj, da se ta dva naroda tudi v novi doželi nista dobro gledala, posebno ker je ravno v tem času šlo za to, kdo bo del gospodoval Ameriki.

Francozi so sklenili odposlati vojaštvo do države New York, da bi si to prilastili, vendar njih želje se niso splošile, ker so Iroquois Indijanci v poletju 1689 pričeli vojno s Francozi in so se morali zadnji udati. Francozi pa v poznejših letih niso hoteli mirovati in so bili v vednem bojevanju najsibode z Angleži ali pa Indijanci. Posebno leta 1694 so doživeli Francozi od Indijancev hud poraz. Čez par sto Francozov so pobili, vjetnike so pa obsodili na gromado. Leta 1697 je nehala takozvana vojska kralja Viljema in sicer brez kakga uspeha od kake strani, pač pa vsaka stranka je imela ogromno izgube.

Mir ni trajal dolgo, kajti že leta 1701 so se Francozi in Angleži zopet spoprijeli.

Ko je angleški kralj Viljem leta 1702 umrl in je zasedla prestol njegova svakinja Ana so Amerikanci nastali vojno imenovali "vojno kraljice Ane". Francozi so pri tem prišli ob Acadia in Angleži so tudi posedli Newfoundland in deželo okoli Hudson zaliva. Acadia so imenovali deželo Nova Scotia. Na to je nastal mir, ki je trajal 30 let. V tem dolgem času so se pa Francozi vedno pri pravljali na novo vojsko in sicer radi tega ker so si hoteli prilastiti dolino ob reki Mississippi, Ohio in jezera. Posebno so bili do bro pripravljeni v Mississippi dolini. Radi tega so bili tudi zmogoviti. V svojem ozemlju so potem pričeli graditi naselbine in trdnjave. Allegheny, Mississippi in Ohio dolino so popolnoma preustvarili, a tudi zapadno Pennsylvanijo so obljubili.

Do leta 1756 so trajali razni manjši boji med Francozi in Angleži a leta 1756 je Velika Britanija napovedala Francozom veliko vojno ki je trajala skoraj dve leti. Leta 1758 so bili Francozi pri Louisburgu hudo poraženi, vendar že drugo leto, to je 1759 so se zopet dvignili in vojna pri Montcalin je bila zelo huda, kjer so Francozi zopet doživeli hude poraze in sicer take, da tedanja posest Francozov je prišla v roke Velike Britanije in Španije in tako rekoč Francoze so iz dežele pognali. Velika Britanija je vzela v posest Canada in vse dežele od Mississippi do Atlantika. Špancem je prepustila Florido, a zato so Španci morali Angležom dati Havano.

Velika zbirka kač.

V Trebinju ima nadporočnik 64. pešpolka Linzer jako lepo in veliko zbirko živih kač. Večino kač je nalovil nadporočnik, ki je strasten lovalec, sam v okolici mesta. Zbirka šteje nad 1000 glav in obsega vse vrste od najneodolnejše belouške do najbolj strupenih gadov in modrasov, katerih je zelo veliko v hercegovinskem Krašu. Pred kratkim je ujel največje gada svoje zbirke, ki je dolg nad 2 metra. Njegova zbirka se vedno množi. Pred kratkim mu je zvalila ena sama velika samica 15 mladih modrasov. — Nadporočnik Linzer trdi, prepričan iz lastne izkušnje, da tudi najbolj nevarna in strupena kača ne napade človeka, če ni ogrožena ali razdražena. Z nadporočnikom se pogaja vodstvo muzeja v Inomstvu radi nakupa te veleznanimiv kače zbirke.

Nesreča.

Francoški spisal Francois Copee.

Župnik Faber se je nek zimski večer napotil z odprtnim dežnikom po pariških ulicah v staro cerkev sv. Medarda na Montmartu, da bi ondi izpovedoval. Vselej se je napotil tja z neko bojaznijo, in zlasti danes, v soboto, ko mnogi delavci pripravljajo svojo mezdo po žganjarnah, ker ni nič redkega, ako se žganja siti potepini duhovnika zasmehujejo, ako ga srečajo. Danes pa zaradi slabega vremena skoraj nikogar ni na ulici, in tako je prišel župnik v cerkev brez vse ovire. Pomolivši pred glavnim oltarjem vstopi v spovednico, kjer ga je že nekdo pričakoval.

Spokorjenec! Tak je malokdaj sem prišel Po obleki je župnik takoj spoznal, da tu kleči delavec.

"Gospod župnik..." pošepče plaho delavec.

"Nisem župnik, dragi prijatelj..." začnite svojo spoved in imenujte me očeta."

Delavec, čegar obličje duhovnik v somraku ni mogel dobro videti, jame se počasi spovedovati. "Gospod župnik... a ne... oče, odpustite, ako ne bom vse tako povedal, kakor ima biti, nisem bil namreč pri spovedi že nad dvajset let, odkar sem šel z doma v Pariz... Vi dobro poznate življenje v Parizu. Nisem bil slabši od drugih in rekel sem, saj bo Bog usmiljen. Toda kar imam da nes na vesti, to je pretežko, da bi sam prenašal. Morate me, gospod župnik, poslušati... ubil sem človeka!..."

Duhovnika strese. Morilec! Spovedovati morilca, o čelo tako blizo njegovemu prešinja uboj. Te sklenjeni roki pri spovednici bili ste oskrunjeni s krvjo. Duhovnik nehoti strese ter de:

"Spovej se, sin moj... božje usmiljenje je neizmerno..."

"Poslušate torej vso zadevo," pravi grešnik bolestnim glasom. "Zidar sem in prišel sem pred dvajsetimi leti z našega kraja v Pariz s svojim rojakom. Doma sva hodila vkupe v šolo in živela ko brata. Ime mu je bilo Filip... meni je ime Jakob. Bil je velik in lep mladenič... nasproti no sem bil pa jaz čmeren in — grd... Bil je najboljši zidar, jaz sem pa ostal navaden delavec, toda s srečo na pravem mestu. Ponosen se bil, da mi je prijatelj in da hodim z njim... Stanovala sva skupaj, zvečer me je pa vedno pustil samega, da se zabava s svojimi tovariši. Lahko je to delal, ker je bil sam, jaz sem pa moral štediti za svojo staro mater. Filip ni jedel doma, kajti ta hrana je bila zanj preslaba... toda na jina gospodinja je imela hčer, in to hčer se mimel rad.

Tri leta sem prikrival te čute, kajti kakor sem že rekel, priprosti delavec sem, in vse, kar sem zaslužil, pošiljal sem materi. Končno umre mati moja, in štedil sem zdaj da si založim svoje gospodinjstvo. Nato sem spregovoril z Mari... ni rekla niti ne, niti da. Toda vedel sem, da mi ne bo takoj pala okrog vratu, saj nisem bil lep. Mari se posvetuje s svojo materjo in ker je vedela, da sem pošten in reden delavec, je privolila in poroka je bila določena za nekaj tednov. Oh, ti tedni! Videl sem, da Mari ne mara dosti zame, vendar sem mislil, da se bo sčasoma vse premenilo. Povedal sem vse to Filipu ter ga predstavljal Mari. Vse drugo lahko ugane, gospod župnik... Filip je bil zal vesel in vrl. Mari se je vanj zaljubila in bila je tako odkritosrčna, da mi prizna, da nje no srce bije za — Filipa! Tega trenutja nikoli ne pozabim! Bilo je v dan njenega godu, kupim ji v spomin zlato verižico ter jo ji vročim zajedno z iskrenim voščilom. Ko pogleda vezilo, udero se ji solze.

"Odpustite, Jakob," de ona, "obdržite darilo. Jaz ne morem biti vaša žena... ljubim drugega — Filipa."

"Gospod župnik, nepopisna je bila bolečina moja. Toda kaj mi je bilo početi, imel sem oba rad. Pomagal sem obema do sreče, in ker je bil Filip vselej vesel, pa brez denarja, posodil sem svoje prištedke, da si založi in uredi go spodinjstvo. "Vzela sta se, in vse je šlo v dobrem redu. Ko se jima porodi fantek, bil sem mu kum, in v spomin na mojo mater je dobil ime Kamil. Toda kmalu potem je začel Filip živeti veselo... Vi poznate, gospod župnik, delavci, ki vedno globlje padajo, domov vedno manj prinašajo novcev, ter mu čijo ženo in otroke. Tako je počel Filip dve leti. Izpočetka sem ga svaril, in sramežljivo mi je obljubil, da se bo poboljšal... Toda videc, da se tožno oziram po mučeni Mari in po prazni sobi, ker je bilo vse zastavljeno, je pričel divjati... Da, nekega dne mi je predbacival da držim z njegovo ženo, s tem angeljem, katero sem imel že prej rad, ter je izzval prizor, katerega nočem opisati... Skoro bi se bila zadavila. Od te dobe nisem več obiskaval Mari in malega Kamila, in s Filipom sva se sestala tedaj, ko sva vkupe delala pri eni in isti stavbi. Toda popolnoma nisem mogel po zabiti teh ubožcev. Ko je Filip v soboto s svojimi tovariši popil svojo mezdo, šel sem k Mari ter ji pomagal iz zadreg, kakor sem mogel. Zdi se mi, da je Filip, ta ničimurnež, o tem vedel, in da se je na to zanašal. Toda rajši molčim o teh žalostnih letih. "Vzgaljal sem z Mari Kamila in je torej danes zal, vrl mladenič. Ni delavec, temveč dela pri nekem arhitektu in ima dobro službo. Srečavi ga včeraj zvečer... on ni kot gospod ošaben... ustrašil sem se njegovega tožnega obličja, vprašam ga takoj, kaj se je pripetilo.

"Bože, vzdignil sem včeraj pri naboru žreb števil 10. in zaradi tega me bodo poslali v kako prekomorsko naselbino, kjer razsaja rumena mrzlca. — Ostati bom moral ondi pet let, mati bo sama brez podpore z očetom... Ah, ona bo izvestno umrla med to dobo."

Ta noč je bila zame strašna. Pomislite, gospod župnik, dvajset let miru in dela uniči glupi naključek v eni minuti, ker mladenič potegne slab žreb. Zjutraj sem moral zgodaj na delo, in ko zlezem na oder v četrtem nadstropju nove stavbe, potrkla mi nekdo na rame. Obrnem se in ugledam — Filipa.

Dolgo že nisem videl Filipa in skoro bi ga ne bil spoznal. Obličje njegovo je bilo od žganja vse zabuhlo, brado je imel razježeno in roke so se mu tresle; izgledal je lik starec.

"Kamil," pravim, "je potegnil slab žreb."

"Torej tudi ti me dražiš?" zareži name. "Kaj nimam že dosti od Kamila in Mari?... Naj fant služi domovini kakor drugi... Toda jaz vem, kaj jo grize... Da bi bil mrtev, ostal bi Kamil doma... Toda tem hujše zanje! Se sem dečko. — Kamil ni sin vdove."

"Sin vdove!... Oh, gospod župnik, zakaj je spregovoril te besede. Ves dopoldan, ko sem delal poleg njega, nisem se mogel znebiti te misli. Mislim, da se bo hudo godilo Mari, ako ji sina vzemo v vojake, ona bo ostala sama s pijancem, ki jo bo pretepal. — Ura je bila enajst in vsi tovariši so šli na kosilo. Jaz in Filip bila sva zadna; ko stopi na lestvo, ozre se srdito name in blekne:

"Vidiš, da še vedno plezam kakor pomorščak... Kamil še dolgo ne bode sin vdove!"

Sine mi v glavo pri teh besedah grozna zloba. Z obema rokama zgrabim lestvo, katere se je Filip trdno poprijemal, nagmem jo in spustim doli.

Filip se je ubil; zgodila se je nesreča. Zdal je Kamil sin vdove in ne bo vojak. To sem storil jaz in to sem moral vam, gospod župnik, in gospodu Bogu spovedati. Kesam se in prosim odveze... Mari več ne bom videl, kako srečna, dasi v črni obleki, koraka poleg svojega sina... moglo bi se pripetiti, da bi ne obžaloval svojega zločina... Da se temu ognem, izselim se v Ameriko. V pokoro vprejmite gospod župnik, to-le verižico in medaljon kateri Mari ob svojem godu ni hotela od mene, ker je imela rada Filipa. Shranil sem ga v spomin na nekoliko srečnih dni v življenju... Vprejmite to, prodajte, novce pa razdelite med uboge."

Nova vrsta slonov.

Francoški učenjak L. S., ki potuje v Osrednji Afriki po naročilu pariškega muzeja za prirodoslovje in živalstvo, je našel v okolici Leopoldovega jezera novo vrsto slonov. Domačini imenujejo te slone povodni sloni. Ti sloni so manjši in merijo največji komaj 6 čevljev. Truplo je izredno kratko, ušesa so veliko manjša, nasprotno pa imajo ti povodni sloni veliko daljši vrat. Velikih zob, s katerimi se odlikujejo navadni sloni, ta vrsta nima. Med naravoslovci je nastal sedaj prepri, ali so ti sloni primitivni tipus slonov, kar zatrjuje velika večina, ali pa so ti sloni le nekaka pritlikavska vrsta navadnih slonov. Do zedinjenja v tem vprašanju med učenjaki še ni prišlo.

Miners State Bank

Chisholm - Minn.

Posilja denar, zavaruj posestva in izvršuje vse bankarske in notarske posle, ter prejeme zemljiške davke, prodaja vožnje listke.

Osebná odgovornost 5,000.000.

W. B. Pratt, blagajnik.

Frank Gouze, pom. blagajnik.

Plačuje 3% od vlog.

Rojakom na znanje!

Prva in jedina slovenska izdelovalnica unijskih kratkih in „Verzinka“ smok ter prodaja raznovrstnega vina in likerjev samo na debelo, Wholesale. vam priporoča:

Importirani starokrajski prinjevec, zabož \$10.50; kranjsko tropinovo, zabož \$10.50; kranjsko slivovo, zabož \$10.50; Three Star Cognac Brandy, zabož \$8.00; Sporty Gin krepčilna pijača za staro in mlado, zabož \$9.00.

A. HORWATOV ZDRAVILNO GRENKO VINO, zabož \$5.50, kakor tudi californijski trestler in "Bourbon Whisky" i. t. d. v sodčkih od 25 galonov naprej vedno po najnižjih cenah.

Pri naročilih kojim priložite denar dobite znaten popust za kar se zaupno obrnite na

Antona Horwat,

600 N. Chicago Str.

JOLIET, Illinois.

Steel Plant lote v Norton oddelku

se nahajajo prav blizu novih \$20,000.000 tovarn ki jih sedaj gradijo v DULUTHU obstoječe iz devet žgalnic in 43 drugih poslopij. Okolo pet milijonov so že potrošili, največ za podstavbe in dela sedaj tu od 600 do 700 mož. Kadar bo delo končano, bo de vposljenih okoli 5000 delavcev.

Sedaj gradijo že ceste, pocestne železnice, vodovod trgovske hiše in privatne in več delavskih hiš je že postavljenih. Če iščete dela ga dobite in sedaj je čas, da si oskrbite lote.

Prašajte za reference:

JOE SCHARABON, DULUTH, Minn.
GEO BROZICH, ELY, Minn.

ALFRED W. KUEHNNOV, 403-4 Columbia Bldg
DULUTH, MINN.

Math. Matzele

Mesnica

CHISHOLM -

- Minn.

Zaloga syezega in suhega mesa, domačih klobas, perutnine, rib itd.

Rojaki podpirajte svojega rojaka!

Dobro blago, nizke cene jamčim.

Duluth Brewing & Malting Co.

Duluth, Minn.

Vari najboljso in rojakom dobro znano pivo

v steklenicah pod imenom „REX“ kakor

:: tudi pivo v sodčkih ::

FRANK TRAMPUSH,

upravitelj za Mesaba Range. Virginia, Minn.

Za kratek čas.

Neodpušljivo.

Nekemu možu je lahkomišljena žena ušla in čez dolgo časa zopet prišla nazaj. "Ljubi moj," pravi ona, "saj mi odpustiš, ker sem te bila zapustila, kaj ne da?"

Mož: "To ti že odpustim, ampak da si nazaj prišla, tega ti ne odpustim. Adijo!"

Hitra kazen.

A: "Koliko ti je podaril bogataš?"

B: "Borih dvajset vinarjev!"

A: "Bog ga kaznuj, dokler bo živel!"

B: Ga je že; sem mu populil srebrno žlico."

Najpotrebneje.

"Kaj je igravcu v gledališču naj bolj potrebno?" — "Noge — sicer ne more nastopiti!"

Po pravici povedal.

Duhovnik vpraša jetnika, kaj mu po pravici pove, kaj ga je pripeljalo v ječo. — "Zandar" — od govori jetnik.

Po domače.

Oče: "No, Tonček, kaj boš rekel, ko pojdem za dalj časa z doma?"

Tonček: "Z Bogom!"

Pošten človek.

A: "Če bi ti našel petdeset tisoč v zlatu, kaj bi naredil?"

B: "Tistemu, ki jih je izgubil, bi podaril petsto kron!"

Gliha z gliho.

Ženin: "Razmere so take, da smem vprašati, koliko mislite hčer dote dati."

Bogatin: "In ravno te razmere zahtevajo, da Vas smem vprašati koliko imate dolga!"

Naglo se jih je odkrižal.

K nekemu duhovniku pride več gospode. Ko vidi, da mislijo dalj

časa pri njem ostati, jih veselo po zdravi te reče služkinji: "Prinesi vina in kaj prigrizka mojim ljubim prijateljem!" — on se pa poslovi.

Gostje: "Pa nas vendar ne mislite zapustiti, velečastni?"

Duhovnik: "Dolžnost me kliče, pa pridem kmalu zopet nazaj. Grem k nemu kozavemu bolniku kjer sem že zjutraj bil!" — Čez pet minut je bila soba prazna.

Zakonska sloga.

Jože: "Že dvajset let sva z ženo skupaj, pa še nikoli nisva bila ene misli; le enkrat, ko je hiša gorela, sva hotela oba na enkrat pri vratih vun."

Žensko ročno delo.

Nace: "Za božji čas, kaj pa da imaš tako zateklo lice?"

Tone: "To je žensko ročno delo!"

Žalostna resnica.

Dva dečka gresta domov iz šole. Eden pravi: "Kaj ne, ves svet je lastnina božja!"

"Res je," reče drugi; "toda moj oče vedno trdi, da ima vrag na tem posestvu veliko intabulirane-ga!"

Poceni dopust.

Predsednik: "Vi ste izostali štiri tedne, ne da bi bili prosili dopusta. Kako to opravičujete?"

Pisar: "Prosim, gospod predsednik, dandanes mora človek var čen biti in jaz sem tako-le mislil: Če prosiš dopusta, te stane eno krono, če pa ne vzameš dopusta, boš samo kregan, in to ne stane nič!"

Razumen Mihel.

Stotnik se je oženil in je šel s svojo mlado ženko na ženitovanjsko potovanje. Spremljal ju je stotnikov sluga Mihel. Nastanili so se v nekem hotelu in ker se z novoporočencev uslužbenci po hotelih navadno norčujejo, je prepovedal stotnik Mihlu, da ne sme nikomur povedati, da sta stotnik in soproga še le poročena in da sta na ženitovanjskem potovanju. Mihel je obljubil. Ko pa stotnik opazi, da se uslužbenci hotela

stotniku in soprogi vendar le skri voma posmehujejo in muzajo, se preseli v drug hotel. A ko tudi tukaj ni bilo nič boljše, se preseli v tretji hotel. Ko pa opazi stotnik tudi tukaj, da se uslužbenci nje-mu in soprogi posmehujejo skri-voma, pokliče Mihla predse re-koč: "Mihel, ali ti nisem prepo-dal, da ne smeš nikomur pove-dati, da sva se jaz in gospa še le poročila?"

Mihel: "O ja, gospod stotnik, saj nisem tega nikomur povedal temveč..." In Mihel se dobro-vojno smeje.

Stotnik: "No, kaj pa?"

Mihel v svesti si, da je stotni-kov ukaz jako dobro izpolnil, se smeji prekanjeno: "Rekel sem vsem, da gospod stotnik in gospa še nista oženjena."

Ogoljufali so ga.

Vdovec predstavi svojo nevesto svojim otrokom rekoč: "Glej-te otroci, to so vaša nova mama." Štiriletna Ivanka pa potegne o-četa za suknjo in mu pošepeta na uho: "Atek, ta mama pač ni več nova."

PAROBRODI IN ŽELEZNICE.

Dočim so od 16. stoletja dalje oskrbovale splošni promet pošte, začelo se je v početku prošlega stoletja prevažanje blaga in lju-dij po parobrodih in železnicah. Parobrod je izumil leta 1807. Amerikanec Fulton, lokomotivo pa leta 1827. Anglež Stephenson.

Že fiziku Papinu gre zasluga, da je bil prvi, ki je zgradil parno ladjo; takisto je Francoz Jeffroy sestavil večjo parno ladjo, ali rednemu prometu ni rabila nobena. Sele Fultonov parobrod "Cler-mont" je ustrezal sleherni potre-bi, in skoro potem so jeli uporabljati parobrode najprej seveda le na rekah, po vsem svetu. Največ so jih zgradile države severoame-riške; imele so jih že 1830. leta 315. Ali tudi Angleži niso zao-stajali. Istega leta so vozili po vseh večjih jezerih in rekah e-vropskih parobrodi; tudi avstrijska dunavska parobrodna družba je jela delovati v istem letu in šteje dandanes 170 parobrodov in 700 vlačilnih ladij, torej toliko, kolikor jih imajo le malokateri la-djarske družbe na svetu.

Važnost parobrodov je izredna. Kamorkoli prihajajo Evropci v tuje dežele, povsod jih spremlja-jo parobrodi. Ker prav v takih de-lih sveta ni umetalnih cest, po ka-terih bi neumorni raziskovalci mo-gli v notranje dežele, rabi jim s pridom parobrod, s katerim se vo-zijo po prirodnih, najboljših in najcenejših cestah, namreč po re-kah.

Parobrod je torej občilo, ki i-zredno speši izobraženost in pro-met v našem stoletju. Dandanes izdelujejo Amerikanci največje in naihitejše parobrode. Po missip-ski reki vozijo n. pr. parobrodi dolgi 130 m, zgrajeni v tri nad-stropja; na njih so jedilnice in posebne spalnice za 600 ljudi.

Ko je bil izumljen parobrod za vožnjo po vodi, čuda ni, da so skoro jeli ugibati, kako bi upo-rabljali par tudi za vozove. Spo-znali so, da treba najprej nalašč zato prirejenih cest in potem par-nega voza, ki bi mogel premikati dolgo vrsto drugih težkih voz. Znamenit je v tem pogledu dan 30. septembra leta 1829., ko je zdrdral prvi vlak Stephensonov na železniški progi med Liverpo-lom in Manchesterom. Vrstniki Stephensonovi res še niso vedeli podobno čislati novega izuma; a-li kako važen je za vesoljni svet, kako bistveno je izpremenil vse občevanje naše, to ve današnji svet. Največ dobička prinašajo že-leznice trgovini in obrtu; zato so v velikih trgovskih državah, ka-kor na Angleškem, v Ameriki in Belgiji zgradili prve železnice. Na Avstrijskem so naredili prvo železnico leta 1836.; leto prej na Nemškem, leto pozneje na Fran-coskem. Največ so jih gradili v poslednjih 20 letih.

Zajedno s parobrodom je želez-nica izborna občila. Dandanes ob-sezajo vse proge 300.000 km; hi-trost železniškega vlaka na uro znaša do 100 km. Železnice so dan-današnji tako dovršene, da prav za prav ni več ovir, katerih bi ne-mogle premagati.

Ali more vihar prevrniti vlak.

Pred nekaj tedni je ustavil hud vihar v Ameriki osební vlak in ga zadržal celo uro na enem me-stu. Pri razgovorjanju o tem slu-čaju je stavil nekdo vprašanje, če li more prevrniti vihar vlak. Dokazali so z raznimi slučaji, da vihar vlak ustavi, če se upre ve-ter naravnost v lokomotivo v na-sprotni smeri vožnje. Če pa piti-

sne veter vlak od strani, mu znat-no zmanjša hitrost, ali ga pa tudi ne prevrne pri zadostnem pritisku. Vendar se to redko kedaj zgodi. Leta 1868. je prevrnil vihar tovor ni vlak francoske južne železnice. To se je zgodilo med postajama Leucate in Fitou. Veter je piti-skal na vozove s silo, ki odgovar-ja pritisku 150 kg na kvadratni meter. Na tiru je obstal samo en velik in težko obložen tovorni voz. Ta voz bi bil vihar prevrgel šele če bi pritisnil z močjo 254 kg na kvadratni meter. V novjšem ča-su se je zgodil podoben slučaj na Angleškem blizu postaje Ulver-stone. Vihar je polomil brzovjavne drogeve in vse signalne naprave ob progi. Na viaduktu blizu Ul-verstone je odpovedala zračna zavora. Strojevodja je vlak usta-vil, da bi popravil zavoro. V tem trenutku pa je pritisnil vihar s tako silo, da je padel cel vlak na sosedni tir. Če bi bil vozil vlak po krajnem tiru viadukta, bi ga bil vrgel vihar v globok prepad. Vlak je imel 10 osebnih voz v katerih je bilo 34 potnikov. Poškodoval se ni nihče. Hitrost vetra so ce-nili navzoči na 160 do 190 km na uro, pritisk pa 160 do 200 kg na kvadratni meter. Tudi pri nas se mora vpoštevati nasprotni veter in tudi veter v smeri vožnje pri hitrosti vlakov, vendar takih vi-harjev nimamo, da bi bili toliko nevarni, da bi prevrnili vlak. Ka-ko vplivna močan veter na hitrost vlakov bi vedeli veliko povedati pri nas posebno železničarji, ki vozijo na južni progi iz Trsta v Nabrežino, ali po loku pri Bivio naravnost proti Gorici ali obrat-no, kajti ravno tam se upre burja najmočnejše v vlak.

Varčnost na Francoskem

Francozi so vobče na glasu kot lahkovi in zapravljivi ljudje. To pa ne odgovarja resnici. Francoz ni umazan, radodaren je in se tu-di rad pokaže, da je šarmanten človek. Francoz tudi veliko riski-ja, kar pa v celotnem vedno donaša le dobiček. Poleg tega pa so Francozi bolj štedljivi kot mar-sikak drugi narod. To dejstvo nam jasno priča poročilo franco-skega ministra za javna dela o stanju francoskih hranilnic, ki ga je izročil pred kratkim predse-dniku republike. Skoro vsak, tudi mali državljan ima hranilno knji-zico, v katero si redno nabira ka-pital za stara leta. Iz tega poro-čila se pa ne uvidi le kako go-spodarsko varčen je Francoz vob-če, marveč tudi jasno, kako bo-gata je Francoska, da zbere tako ogromne vsote svojega meščan-stva v posameznih hranilnicah. Dne 31. decembra 1909 je izkaza-la Francija 8,116,270 hranilnih knjižic, ki so se v enem letu po-množile za 167.907 knjižic. Vlo-ženi kapital je znašal 3.883,409.-363 kron. Po misliti pa je treba, da so to samo hranilne vloge brez vsake spekulacije ali drugačnega denarnega prometa. Med letom so dosegla odplačila 2,46%, vpla-čila pa 3,46%, torej so ljudje še vedno za cel odstotek več vpla-čali kot pa dvignili. In vendar vlada kljub temu tudi na Fran-coskem draginja.

Samomor zaradi poljubov.

Pred kratkim so prinesli v bol-nišnico v St. Louisu nekega Fili-pa Nicholsona, ki si je prerezal ži-le na roki. Zdravniki so ga rešili smrti. In tako je tudi lahko po-vedal vzroke samomora. Mož je izjavil, da ga je gnala v smrt pre-velika ljubezen njegove žene in njena nenasitnost v poljubovanju. Sam jo baje zelo ljubi in zahteva to tudi od nje. Toda po njegovem mnenju mora imeti zakonska lju-bezen tudi svoje meje. Njegova žena je bila preveč ljubezniva. Hotela mu je neprenehoma se-deti na kolenu ter ga poljubovati. Tega bi se vsakdo naveličal. Ni mu dala niti trenutka miru, ni mo-gel vzeti časopisa v roke, ni mo-gel kaditi in ne pisati. Žena mu je vzela vse iz roke in nadomestila to s poljubi. To se mu je pa ta-ko zastudilo, da je sklenil umreti.

Strahote ob zadnjih vojaških va-jah na Hrvaškem?

"Hrv. Pokret" z dne 15. m. m. poroča, da so se ob zadnjih vo-jajških vajah na Hrvaškem godile prave strahote. Višji da so posto-pali z moštvom nezaslišano stro-go in surovo. V Liki je vsled sil-ne žeje in napora umrlo 43 mož, in sicer 20 od stoječe vojske in 23 domobrancev. Vsi so pokopa-ni v Liki. Ob Drežniku v Liki pa je ponoči jezdilo po nevarnem potu četrto huzajev, ki so vsi s konji vred strmoglavili v žrelo in umrli.

DELAVEC, PRISTOPAJ K ORGANIZACIJAM IN POKA-ŽI SE, DA SE ZAVEDAŠ!

ADOLPH G. DE WILDE,

Trgovina s zganjem in likerji na de

874 ISLAND AVENUE,

Milwaukee, Wis.

se priporoča slovenskim gostilničarjem za naročo finejšega zganja, brinovca tropinovca in slivovca.

Cene solidne, postrežba zaamčena.

Bogata zaloga kalifornijskih vin in ogrskega grenčvina Rostopsin.

FIRST NATIONAL BANK DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - - \$500.000.

Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - - \$1,550.000.

V to banko vlaga država svoje vrednosti.

Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

Helps Shea trgovina s pohištvo

in pogrebnik

312 Grant Ave.

EVELETH, MINN.

Phone 312

Najboljše vrste pohištvo, postelje, motroci, oprava izvršujemo po kratkem naročilu. - Proda-jamo dobre peči in sploh vse v to stroko spa-dajoče stvari.

GEORGE L. BROZICH,

prva slovenska,

ZAVAROVALNA AGENCIJA,

v Minnesoti,

Mi smo uradni zastopniki najboljših ameriških in evropskih zavarovalnih družb v sledečih mestih železnega okraja:

Ely, Tower, Aurora, Biwabik, Gilbert, Eveleth, Virginia in raznih "lokesnih."

Zavarujte svoje poslopja in pohištvo pri svojem rojaku kateri boče pazil na Vaše koristi v slučaju nesreče.

Pošiljamo Denar

točno in zanesljivo na vse strani sveta, za staro domovino smo v zvezi z trdko FRANK SAKSER CO. katere je znana po svoji točnosti in poštenosti.

Prodajamo vozne listke

za vse črte med Ameriko in Evropo, cene so vedno poštene. Za nadaljna pojasnila se je obrniti na glavni urad v Ely, Minn. ali podružnico v Eveleth, Minn. V slučaju nujne potrebe, pokličite nas po telefonu na naše stroške.

Podružnica v Eveleth, Minn. John B. Smrekar, upravitelj.

GEO. L. BROZICH.

Ely Telephone 120.

Eveleth " 174 LI.

Manufakturna trgovina in grocerijska prodajalna

Slogar Bratje ELY, Minn.

naznanja svojo novo otvoritev ter se priporoča v obilen obisk. V zalogi sveže grocerisko blago. Bogata izbira ženske in možke oprave in obuval. Naročila se dostavljajo na dom.

Josip Scharabon,

415. West Michigan St.

DULUTH, Minn.

BLIZO UNION POSTAJE

Kadar pridete v Duluth posetite me. Zagotavljam vam izvrstno postrežbo v moji gostilni.

Pošilja denar v staro domovino po trdki Frank Sakser Co. Prodaja parobrodne liste.

FIRST NATIONAL BANK

Chisholm - - Minn.

Kapital \$25.000. Preostanek \$20.000.

Osebn odgovornost \$5,000.000.

Obreduje denar po 3%

Prodaja parobrodne liste in pošilja denar na sev strani.

Posebno pozornost dajemo Slovencem.

Pridite in se prepričajte!

First National Bank

Biwabik - Minn.

Kapital - - 29.000.00.

Priporočamo se za vse bankarsko delo in pošiljanje denarja.

DR. RICHTER'S PAIN-EXPELLER

Če trpite na revmatizmu ki vam povzroča večno bol, poskusite Dr. Richterjev Pain-Expeller.

Ozdravi vas bo v kratkem — in če se boste z njim drgnili boleče dele zjutraj in zvečer, vas ozdravi popolnoma. Hranite eno steklenico tega leka vedno v hiši. Zdravilo je dobro za revmatizem, vnetje, ohromelost, zaprtje, bolečine v bedrih in na členkih, zobobol in nevrologijo. V vseh lekarnah po 25 in 50c. Pazite na sidro na steklenicah.

F. Ad. Richter & Co.
215 Pearl St.
NEW YORK.

LAING HARDWARE CO.,

ELY, MINN.

Železnina, Pohištvo in Pogrebniški Zavod.

Skušajte naše barve.

NAJBOLJŠE BLAGO IN NAJNIŽJE CENE.

Vaš rojak Marko Bluth vam je vedno na razpolago.

OBIŠČITE NAS.

Če se nahajate v Duluthu?

obiščite

Miller-jevo restavracijo in hotel.

Če ste na Hibbingu stopite v Millerjevo restavracijo, ki se nahaja v Hibbing hotelu.

Če ste na Virginiji pa ravno tako na Chestnut ulici-

Priporočamo

našo veliko zalogo grocerijskega in manufakturnega blaga.

Cene poštene. Postrežba točna.

Sartori Bratje

ELY - - Minn.

SARTORI in TRAMONTINI

CHISHOLM - - Minn.

TRGOVINA Z MEŠANIM BLAGOM

Peter Bezeka

Ely, Minn.

Naznanja rojakom, da je ravno dobil zalogo ženskih svilenih jopic in kikelj, ravno tako tudi možkih, ženskih in otroških klobukov.

Rudarji dobijo po najnižji ceni trpezne delavske obleke. Velika zaloga cvetljiv ženskih in otroških slammikov.

Cene nizke, blago dobro.

Iz stare domovine.

Kranjsko.

Ubegli kaplan.

V dunajskem listu "Die Zeit" se čita "Die Flucht eines slovenischen Kaplans" to-le vest: "Za Kočevje imenovani kaplan Jožef Koželj, ki je v soboto došel v Kočevje, je v nedeljo na vse zgodaj izginil. Vse poizvedbe po nje govem bivališču so ostale brezuspešne. Sedaj je poslala kaplanova sestra z Dunaja župnemu uradu pismo, v katerem ga obvešča, da je Koželj prispel na Dunaj. Koželj je izjavil, da ne more v Kočevju ostati, češ, da mu ni mogoče imeti nemških pridig, ker ni več nemškega jezika. To pomanjkljivo jezikovno znanje ga je baje napravilo tako nervoznega, da se je odločil pobegniti."

Mlad vtihotapec.

Neki, komaj 11-letni kajzarjev sin iz Kozarij je izpazil prilžnost, ko pri Pleškovich niso bili doma, ter se splazil v hišo, kjer je ukradel iz nezaklenjenega predala srebrno uro. Skril jo je pri jezcu v Gradaščici pod kamen, odkoder pa je zopet zginila.

Cene letošnjemu vinu?

Iz Toplice pišejo: Kakor sem izvedel od dobro poučene strani vinogradnikov samih se bodo postavile letošnjemu vinskemu pri delku te-le cene: liter po 36 do 40 v, in sicer zato, da ne bi bili ne producentje in ne kupovalci — krčmarji prizadeti! Kajti v Belu Krajini bode letos mnogo in pa jako dobrega vina pri tistih viničarjih, ki so po predpisih škropili, gnojili in obdelovali svoje vinograde!

Vsled opeklin.

25letni Josip Erman, dninar v radovljiškem sodnem okraju, je padel 8. m. m., ko je pomagal gasiti neki gozdni požar, v ogenj in dobil na celem telesu hude opekline. Pripeljali so ga v deželno bolnišnico v Ljubljano, kjer je 10. m. m. podlegel svojim opeklinam.

Zaloška gora gori.

Neki star pastir je zažgal suhljad na vrhu Zaloške gore pri Goricah nad Kranjem pred 14 dnevi, češ da bo potem ondi boljše pašnik. Ogenj je pa šel naprej in odteht gori neprenehoma vedno bolj na široko. Dne 15. m. m. je bila že skoro vsa gora v plamenu. Po noči so se videli ognjeni curki daleč na okoli, ker so se vneli lesovi. Na gašenje ni misliti mogoče. Škode bo veliko. — O požaru na Zaloški gori se še poroča: Ta požar niti četrti teden, ni pogašen. 14. m. m. je z veliko močjo, vsled močnega vetra, gorelo kar na treh krajih. Prebivalstvo se trudi z gašenjem, seka drevje, koplje prekope, a vse zaman, ker ni nobene vode. Požar je došel preko vrha že do polovice pobočja nad Goricami. Na progi Škofjaloka-Kranj se ta požar prav dobro vidi.

Pobegnil je

v Ameriko trgovec Andreas Kump v Cernošnicah pri Toplicah na Dolenjskem in pustil polno dolga

Stajersko.

Drobne novice.

— Iz Celja. Porotno sodišče je oprostilo rudarja Jožefa Fajta iz Trbovelj, ki je dne 4. julija t. l. bosumnosti, vsake krivde in kaznostrelil svojo nevesto Nik iz Ljuni.

— Nepredvidni tat. 16letni viničarski sin Maks Pavlič v Skalcah pri Konjicah se je tako nerodno igral s pištolo, da je svojega, 7let starega bratca, smrtno nevarno ranil.

— Zgorel je 14. septembra blizu Ljutomeru v smeri proti Cvetnu 1. orol gozda, last posestnikov dr. Rosiča in Franca Stanjka.

— Iz Maribora. Za načelnika okrajnega zastopa je izvoljen dr. Janez Schmiderer, za namestnika pa dr. Franc Kornfeld.

— Komisija za poravnavo meje se sestane 25. septembra na Vidmu-Krškem. Udeležijo se je tehnični in politični uradniki iz obeh pokrajin.

— Kolera v varaždinski županiji je proglašena za ugaslo. Vsled tega odpade tudi straženje stajersko-hrvaške meje in bode promet zopet popolnoma prost.

— Pretepla sta brata Anton in Marin Golec iz Trbovelj pri Celju tovarniškega delavca Franca CATERJA tako hudo, da so ga morali spraviti v celjsko bolnišnico.

— Zbežal je 18letni delavec Franc Schwazbratl iz Selnice ob Muri iz marborske bolnišnice, kjer se je zdravil. Mož je na sumu, da je ubil nekega Roškarja. Sodnija ga zasleduje s tiralicco.

Umrl je

pri Sv. Lovrencu v Slovenski gorici po dolgi mučni boleznici g. Andrej Lovrec, posestnik v Zogorcih. Bil je vzoren gospodar in vnet Slovenec. Svoje sine je spravil vse do boljšega kruha: 2 sta nadučitelja, 1 kaplan in 1 trgovec. Pogreba se je udeležilo veliko število ljudstva, domače učiteljstvo in veteransko društvo.

Korosko.

S požigom je grozil

v gostilni pri "Hoislnu" v celovski okolici neki Valentin Urbanc, rojen v Radovljici. Ker mu gostilničar ni hotel dati prenočišča, je za čel Urbanc razgrajati in vpil: "Dvakrat je že pri tebi gorelo, pa bo tudi še tretjič." Urbanca je orožništvo aretiralo in odpeljalo v Celovec na deželno sodišče.

Zakrinkani napadalci.

Dne 13. m. m. ob 1. ponoči sta napadla dva zakrinkana napadalca na Marije Terezije trgu v Celovcu nekega deželnega uradnika. Pobil sta ga na tla in ga hotela oropati. Preplašila pa sta jih dva pasanta. Napadalca sta zbežala po cesti proti Feldkirchenu.

Nesreča na Velikem Zvonarju.

V nedeljo dne 10. m. m. ob 2. popoldne je padel vsled neprevidnosti čez rob nekega prepada na Velikem Zvonarju nemški turist Paul Otto iz Reichenhalla. Mesto kjer se je Otto ponesrečil, ni nevarno. Dobil je težke poškodbe na glavi in po životu.

Smrtna nesreča.

V nedeljo dne 10. m. m. se je peljal na izprehod s svojo družino zidarski mojster in posestnik v Radentheimu Franc Isola. Na povratku se je tik pred domačijo splašil konj in prevrgel voz. Pri padcu se je Isola tako poškodoval, da je umrl še tisto noč. Žena in 4 otroci so ostali nepoškodovani.

Obesil se je

na stranišču svojega stanovanja 36letni železniški delavec Seler v celovski okolici. Bil je oženjen in zapuščal ženo in 4 nedoletne otroke.

Nasilen muzikant

V Celovcu so aretirali muzikanta S. Madriča, ker je posilil neko 15letno deklico in ukradel posestniku Martišniku v celovski okolici 15 K. Madrič je znan nasilnež in je še-le pred kratkim prestal 15mesečno ječo.

Obesil

se je v Gori nad Kobarco dninar Kajetan Škof na neko drevo na polju svojega delodajalca posestnika B. Tratnika v Kobarci.

Strela.

je udarila v skedenj posestnika Primoža Šliffnika v Mali vasi in ga užgala. Skedenj poln žita in drugih pridelkov je popolnoma pogorel. Škoda za veliko presega zavarovalnino.

Kako daleč gre duhovski fanatizem.

V Foelolesu na Ogrskem je prepovedal fanatični ortodokсни rabiner vsem židovskim ženam vstop v sinagogo, če si ne dajo odrezati las. Ta odredba fanatičnega židovskega duhovnika je imela za posledico nešteto družinskih sporov, skandalov in celo tožeb za razpoko.

Primorsko.

Umrl je

v Gorici urednik in lastnik dnevnika "Il Gazzettino popolare" dr. Adolf Codermas. Bolehal je že dolgo za sušico. Pokojni je bil kot žurnalist miren človek in je svojecasno veliko delal za spravo med Lahi in Slovenci na Primorskem.

Iz zdravniške službe.

Višji okrajni zdravnik dr. Quido vitez pl. Beden v Trstu je imenovan za deželnega zdravstvenega nadzornika za Primorsko. Okrajni zdravnik dr. Edvard Graeffe v Gorici pa je postal višji okrajni zdravnik.

Iz železniške službe.

V službo državnih železnic sta vstopila kot volonterja Alojzij Duda, ki je dodeljen postaji Herpele in B. Danek v Rocolu.

Za župana v Renčah

je bil izvoljen pri dopolnilnih volitvah bivši podžupan Andrej Merljak. Po volitvi so nabrali volici za Ciril-Metodovo družbo 18 K.

Vojaški begunec.

Od 7. lovskega bataljona v Kanalu je pobegnil četovodja Loboda. Poneveril je nekaj vojaškega denarja. Bežal je proti laški meji. Ko je že srečno prekorčal, zasacila ga je laška obmejna straža, ki je begunca aretirala in poslala nazaj v Kanal.

Nezgode v Trstu.

Ivan Alt, 25letni uradnik je pustil zvečer odprt plinov vijak. Našli so ga zjutraj napol zadušenega v postelji. Zdravniki upajo, da ga bodo oteli.

Raz 4 metre visoki zid je padla večera 7letna Palmira Dornavi. Prebila si je lobanjo in močno pretresla možgane. Odpeljali so jo v bolnico.

Razletel se je špiritov samovar 20letnemu finančnemu stražniku Ivanu Milovancu. Dobil je znatne opekline.

Zastrupiti se je hotela z octovo kislino 18letna Marija Debek. Odpeljali so jo v bolnico.

NEURJE OB OBREŽJU.

Iz Amsterdama poročajo, da je ob Zeelandskem obrežju divjalo silovito neurje in da je pri tem prišlo ob življenje kakih 250 ribičev. Čez 120 ribiških čolnov se je potopilo. Da sedaj so našli čez sto utopljenecv.

ANGLEŠKI KRALJ POJDE NA DUNAJ IN BEROLIN?

Neka tukajšnja korespondenca poroča, da se poda kralj Jurij s kraljico čim prej na Dunaj, da obišče cesarja Franca Josipa. Na povratku poseti kraljevska dvojica brzkome cesarski dvor v Berlinu.

Kje je

John Glavič? Pred dvema letoma je bival v Newarku. Če rojaki vedo za njegov naslov prosim da mi ga prijavijo, ali pa se mi sam javi, ker imam zanj važna poročila.

Geo Glavič,

box 151. Mount Iron, Minn.

Maks Shapero

EVELETH, MINN.

311 Grant Ave.

Največa zaloga možkih in otroških oblek, obuval, klobukov in kovčkov.

PRIDITE IN POGLEJTE BLAGO! — DOBRO DOŠLI!

MLADI MOŽ! Ča si hraniš \$30 na mesec in sicer pet let, bodeš prihranil dvatisoč dolarjev.

V desetih letih jih imaš že \$4.500.

S tem pričneš pot do bogastva.

NAŠA BANKA JE VAŠA BANKA.

Plačamo 3 od sto obresti.

MERCANT'S BANK

C. Jesmore & Son,

največja

KONJUŠNICA

EVELETH, - - - MINN.

415 Grant Avenue.

Phone 23-1.

Kakor tudi.

Pogrebniški zavod

PRI NAS BOSTE VEDNO DOBILI DOBRE IN ČILE KONJE ZA VSAK SLUČAJ PO PRIMERNI CENI.

Izročite nam

Vaše pogrebe in videli boste, da je naša postrežba najboljša in naše cene vedno poštene.

A. M. Murnik

EVELETH - - MINN.

Grant Ave.

Največja zaloga

MANUFAKTURNEGA BLAGA, TKANINE, ŽENSKIH IN OTROČJIH OBLEK, KLOBUKOV IN VSEH DRUGIH POTREBŠČIN.

Posebno pozornost damo Slovenkam!

PRIDITE IN OGLEDJTE SI NAŠO ZALOGO IN PREPRIČAJTE SE O NAŠIH CENAH.

Joe Seliskar

slovenski gostilničar

ELY, MINN.

Prodaja pristno domače, ohlajeno vino, rudeče in belo po \$1.50 do \$2.50 galona.

Whiskey od \$2.50 do \$4.00 galona.

Potujočim rojakom nudim čedno prenočišče.

Sveže pivo, dobre smodke.

Mike Weinzierl

ELY, Minn.

trgovec s zlatino in urar.

Priporoča Slovincem svojo prodajalno. - Popravljaja ure zanesljivo.

Posečajte mojo trgovino.

Miners National Bank,

EVELETH, MINN.

Kapital, preostanek in delniška odgovornost

\$67.000.00

Posiljamo denar in prodajamo parobrodne liste na vse strani sveta.

Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah.

Posetite nas.

MATIJA ŽUPANČIČ

izdelovalec smodk

ELY, MINN.

Izdeluje fine Queen Ethel smodke. Če hočete kadiati kaj dobrega zahtevajte jih po gostilnah.

Anton Zalar

Martin Shukle

Ch. Korošec

Anton Zalar & Co.

EVELETH,

503 Grant Ave.

Phone 147.

Priporoča novo otvoreno trgovino

grocerijskega blaga,

kakor tudi

mesnico

s svežim in suhim mesom, perutnino in domače klobase.

Kupujte potrebščine pri nas in mi vas zadovoljimo.

Avgust Šenoa:

ZLATARJEVO ZLATO.

Historična povest iz XVI. stoletja.

(Po petem hrvatskem natisu.)

Poslovenil Silvester K.

Čeprav niso vse mestne miši jednako gladale debelo slanino, ker je — nota bene — mestna gospodarka delala natančen račun, vendar se nikjer ne spominja mestna kronika, da bi bil kateri senator poleg svoje letne plače dvajsetih tolarjev in dveh parov občinskih črtiljev trpel glad ali hodil bos po mestu. Lahko se reče, da je bila mestna gospodarka silno natančna. Mestni sodnik si je natančno zapisoval, koliko je porabil govedine, kruha in vina, kadar je kakšnega kanonika odpustil ali kakšnega drugega gospoda pogostil na mestne stroške. Teh pogostovanj se je katerega leta nabralo precej; na srečo občinske blagajne pa ni pri takratnih draginskih razmerah stalo pogostovanje več, kakor okoli 60 novčev. Istotako je sodnik zapisal za las natančno, koliko je veljala nova peč za stanovanje gospoda bana, koliko zlatne kaplje so dobili častiti očetje Dominikanci iz mestne pivnice, kadar so na praznik Rešnega telesa spremljali mestno procesijo. Najhuje rane so mestni blagajni prizadela mestni odposlanci, ki so hodili na hrvatski in pozunski zbor. Koliko se je na ime teh zborov potrošilo mestnih živil, vina in mesa! Radi krajšega računa dala se je metsna gospodarka sama voliti v zbor in dobri Zagrebčani so se na takšen način lahko tolažili, da niso tujcem polnili žepov.

Živilo pa se je, kakor se je dalo — živelo se je pošteno in po domače v Zagrebu. Mala naselbina je rasla in se širila, dokler ni postala mesto, ugledno mesto, a ko so si hrvatski bani postavili svoje dvore na Griču, ko so si hrvatski stanovi prestavili svoje zbornice v Zagreb, razprostrlo je mlado mesto svoja krila in kmalu je nad krililo vsa druga hrvatska mesta na glas, moči in procvitanju. Se več! Dokler je tuja sila zatirala druga hrvatska mesta in vasi, stala je glava hrvatskega kraljevstva trdna in celotna in nikdar ni nad Zagrebom plapolala druga zastava, kakor — hrvatska zastava.

Pa procvitanje in ugled sta rodila Zagrebčanom mnogo mržnje in zavisti. Nasilni plemenitaši, duhovni mogotci so z zavidi in oči gledali, s kakšno močjo narasla meščanstvo in opazovali so, kako se razvija tukaj početak one svobodne vojske, pred katero se v poznejših časih morale ukloniti gosposke zidine. Nad vsemi mrzel jim je Zagreb, ki je bil duša razvijajočega meščanstva. Stari Gričani, kremeniti značaji, niso gledali pred gospodo natla — ampak naravnost v lice. Raditega je bilo boja brez broja. Velikaši so ali sami ali pa po svojih ljudeh grizli in ščipali meščane, kjerkoli se jim je prikazala prilika, ali pa so lazili okoli cesarskega dvora in barvali ter črnili Zagrebčane, kakor bi bili ti živi peklenški izročki.

Najhuji krvniki so bili mestu najbližji sosedi: škof in kapitelj. Cela knjiga ne bi dovolj mogla povedati o prizadetih nasilnostih. Zgodilo se je, da je zagrebški škof dal v mestnem kopališču pri potoku poloviti mestnega sodnika in notarja in ju dal pošteno preteptati. Sicer slavnj zagrebški škof in ban Berislavič penil je iz zasede zagrebške trgovce, tako da bolje za razbojnika kakor za škofa. Častni kapitelj pa je mnogokrat preklel celo mesto in se zaklel, da noče nobenega zagrebškega sina vzgojiti v duhovna. Mnogokrat je tekla kri na zemljišču med mestnim in kapiteljskim zidom in nemški arkebuzirji ter španski dragonci so imeli večkrat dovolj dela, da so ločili združene sosede. Kratko rečeno — živelo se je kakor v soseski in razbijalo se je kakor v soseski.

Ali kakor je bilo s škofom, tako je bilo tudi z drugo gospodo, z ve likaši in njihovimi ljudmi. Grajski medvedgrajski so bili že od nekdanj na glas kot brezbojni hudodelci in nasprotniki mesta Zagreba in mnogokrat so podili mestne ljudi in mestne hčere kakor volk jagnjeta. Gospodje Heningovci, posestniki sosedgrajski, znali so do golega izsleči zagrebške trgovce, kadar so zahajali ti na tuje sejme. Zrinoviči so zasipali mestjanom rudokope na zlato in srebro v zagrebški gori in jim požgali kleti v Bukovcu. Vukovinski gospodje Alapiči pričakali so nekoč o sv. Klari v zasedi mestno go spodo na prav razbojniški način in ko so prišli sodnik in več drugih loviti ribe, polili so jih Alapi-

čiz v vrelo smolo, ranili sodnika na smrt in odvzeli meščanom ribe in vso pripravo. Za posest Hraščana in Petrovine morali so se Zagrebčani s plemenitaši vedno in vedno pripraviti.

Pravd je bilo torej vedno dovolj! Ali kaj so hasnile! Nebo je visoko in kralj je bil daleč, a edina sodnija in pravica sta bila v tisti dobi sta bila sabla in bat (kij).

Stari Gričani morali so marsikatero zaigrati s pestjo in izbiti klin s klinom. Čeprav so bili prosti, vendar so bili dovolj modri; gledali so na lastno roko, da so si mesto ojačali in utrdili; potem so si iskali koristi v medsebojnih krvavih borbah med plemenitaši in pomagali so radi so viražnikom svojih plemenitih krvnikov, a naposled so skrbeli, da so si pridobili vsa ona mesta okoli Zagreba, katera so mogla še bolj utrditi hrvatsko prestolnico.

Močno kamenito ozidje, visoki stolpi, globoke jame in železne, velike puške okrog Zagreba niso bili toliko v obrambo pred turskim strahom, kolikor pred velikaškim nasilstvom in izza teh obramb je marsikaterikrat sprejelo mestno možstvo nepovabljene goste tako prijazno, da je tekla kri. Najbolj je bila zagrebške trdnave prizadeta v šestnajstem stoletju. Škof Simon Erdedi in Zopoljevci razrušili so zagrebške zidine, ker so se bili Zagrebčani po naddjaku Petru Kiepaču poklonili cesarju Ferdinandu, ob njem pa tudi sprejeli v goste generala Don Pedra Lazara de Castilla in njegove španske regimente. Raditega so stolpi samevali in obzidje je na mnogih krajih zijalo. Da bi si zvesti Gričani nekoliko opomogli in si pokrpali razrušeno obzidje, podarila jim kraljeva svetlost vse dohodek, ki ji je prihajal od zagrebškega mesta.

Mestna gospoda je te dohodka pobirala kaj pridno, a kakor se vidi, popravljala ni nič. Sicer bi kralj Maks II. ne bil leta 1573 pisal Vidu Halleku, generalu slovenske pokrajine, prav po hrvatski, da je lahko razumel, "kakor je mesto in trdnjava Zagreb v slabem stanju, da ima pripravna samo dva stolpa in da je zid na mnogih krajih gol in nepokrit. Tuinam se celo stopnic ni na zid, da bi se moglo priti na zid in se braniti proti sovražniku. Sploh ni bilo po smrti pokojnega Lenkoviča po loženega nobenega računa." Zato priporoča kralj po generalu, "da ga ne jezi nemo, in da ima imenovani Hallek imenovanim meščanom gotovo in z žuganjem kraljeve jeze reči, da morajo položiti zahtevane račune, ali so denarje potrošili pošteno, in da morajo popraviti obzidje."

Ne ve se prav, ali je kraljeva je za takoj pripravila mestno gospodo, da je napravila zahtevane račune in popravila obzidje in stolpe, samo to se čita, da je mestni sodnik večkrat Halleku poslal v Varaždin po deset poličev vina. Pa naposled je luč dogorela do nohta, ko jih je popadel strah pred Gubčevo vojsko; začelo se je tesati, zidati in krpati na vse kriplje in sicer po pameti mestne go spode, ker je Gubčevo vojaštvo natihoma podpiral tudi medvedgrajski gospodar Stefan Gregorijanec, hud nasprotnik Zagrebčanov, ki je objednem s sovražstvom profil Franju Tahi sosedkrajsemu, prijatelju gričkih meščanov. Odtod je izvirala bojazen, raditega se je dejalo na vse kriplje, kajti kmečki kralj bi bil vendar le znal zapaliti Zagreb.

Z mogočnim Tahom, nekdanjim podbanom, in z meščani se je bil Gregorijanec sprl radi neke velike pravde. Tahi in Henig imeli so Sosedgrad v posesti, vsaka stranka je imela polovico; že je gledal lakomnež Tahi, da izpodrine Heninge in že se mu je skoraj posrečila namera, toda vtem vzame junak in bogataš Stefan Gregorijanec Marto Heningovo za ženo in Tahi podleži. Od tega dne besnel je sosedgrajski nasilnež proti mogočni obitelji Gregorijančevi v zboru, pri kraljevem dvoru in med hrvatskimi plemenitaši, hoteč uničiti mogočni rod, iz katerega je bil jeden izšel kot škof zagrebški in se proslavil kot zakonodajalec, a drugi — Ambrož, oče Stefanov — se odlikoval kot hrvatski podban, kot junak in bogataš, dokler se ni vsled hudega razpora z banom Ba kačem moral odpovedati podbanovi časti. Jeze se Tahi nad Gregorijanci, gledal je, da je s pripomočjo denarja, s pripomočjo svojega ugleda delal spletke, pridobival si na svojo stran vsakega plemića in čakal prilike, kje bi se dalo škodovati nasprotniku.

Kmalu se ponudi takšna prilika. Stari Ambrož se dogovori s Petrom Erdedom in Nikolajem Zrinjskim, vsled katerega dogovora zamenja del svojih posestev s posestvi imenovanih rodov. Gregorijanec da Erdedom svoj grad Rakovec s sedmimi vasmami, a dobi kraljev brod na Savi, Medvedgrad in vasi Kraljevec, Botinec, Novaki Hudibitek in druge.

O tej priliki oglasi se Tahi in se potegne za Medvedgrad v ime nu svoje žene Jelene Zrinjske. A bil mu je trud zastoj. Kralj Ferdinand potrdi leta 1561. to zamenjavo in drugega leta vpelje plemeniti zagrebški sodnik Mato Raškaj Ambroža Gregorijanca kot posestnika v Medvedgrad.

A Tahi še ni miroval. Z očmi je jel ljubkovati z Heningovimi viražniki, z meščani Zagrebčani. In ni se varal.

Že od nekdanj so gledali modri meščani, da si utrdijo mesto, da si utrdijo samovlado in že od nekdanj so opazili, da je okoli starega Griča mnogo mest, s katerimi bi se dala zagrebška trdnjava utrditi še bolj; z večjo močjo upali so se bolj upirati nasilnim plemenitašem.

Ravno tako mesto, po katerem so se najbolj obračale meščanske oči, bilo je trdno gnezdo — trdni Medvedgrad, velevažni prevoz kraljevi brod in vse bogate in plovovitne naselbine medvedgrajskih gospodov okoli mesta. Izmed vseh napadov, katere je moralo prestati kraljevo mesto tekom svojega razvijanja, bili so najhujiši napadi medvedgrajskih gospodov in njihovih oskrbnikov.

Ni torej čudo, ako so Zagrebčani vedno in vedno mislili, kako dobiti pod svojo oblast medvedgrajske stolpe in ker se to ni dalo doseči s silo, skušali so s pravdo. Pravda — ne ve se, na podlagi kakšne pravice — začela se je bi-bana Petra, katera sta se na trtu prepirala kakor besna, pota si zdaj roke. Le čudi se, da Stefan je človek celo po moči, a stari odnosi se tudi niso nujajo, pridene zvito Alapič mežika kanoniku, ki stoji na črni pri durih in se igra z žigom križem na prsih.

Po zadnjih besedah vukovskega gospodarja odleže stolpe prostu mrtnjari in stopivši drugi tri korake naprej, pada pod roko.

"Mir z vami — velemočno!" skoči grbavi ban Nikola Alapič. "Čemu se obotavljate? Kaj te zadržuje? Mojega in tvojega prijatelja na da, tudi mojega! Smešno zdi, ka ne? Sin pokojnega pota na Ambroža in svak pokojne bane Petra, katera sta se na trtu prepirala kakor besna, pota si zdaj roke. Le čudi se, da Stefan je človek celo po moči, a stari odnosi se tudi niso nujajo, pridene zvito Alapič mežika kanoniku, ki stoji na črni pri durih in se igra z žigom križem na prsih.

Po zadnjih besedah vukovskega gospodarja odleže stolpe prostu mrtnjari in stopivši drugi tri korake naprej, pada pod roko.

"Mir z vami — velemočno!" skoči grbavi ban Nikola Alapič. "Čemu se obotavljate? Kaj te zadržuje? Mojega in tvojega prijatelja na da, tudi mojega! Smešno zdi, ka ne? Sin pokojnega pota na Ambroža in svak pokojne bane Petra, katera sta se na trtu prepirala kakor besna, pota si zdaj roke. Le čudi se, da Stefan je človek celo po moči, a stari odnosi se tudi niso nujajo, pridene zvito Alapič mežika kanoniku, ki stoji na črni pri durih in se igra z žigom križem na prsih.

Po zadnjih besedah vukovskega gospodarja odleže stolpe prostu mrtnjari in stopivši drugi tri korake naprej, pada pod roko.

"Mir z vami — velemočno!" skoči grbavi ban Nikola Alapič. "Čemu se obotavljate? Kaj te zadržuje? Mojega in tvojega prijatelja na da, tudi mojega! Smešno zdi, ka ne? Sin pokojnega pota na Ambroža in svak pokojne bane Petra, katera sta se na trtu prepirala kakor besna, pota si zdaj roke. Le čudi se, da Stefan je človek celo po moči, a stari odnosi se tudi niso nujajo, pridene zvito Alapič mežika kanoniku, ki stoji na črni pri durih in se igra z žigom križem na prsih.

Po zadnjih besedah vukovskega gospodarja odleže stolpe prostu mrtnjari in stopivši drugi tri korake naprej, pada pod roko.

"Mir z vami — velemočno!" skoči grbavi ban Nikola Alapič. "Čemu se obotavljate? Kaj te zadržuje? Mojega in tvojega prijatelja na da, tudi mojega! Smešno zdi, ka ne? Sin pokojnega pota na Ambroža in svak pokojne bane Petra, katera sta se na trtu prepirala kakor besna, pota si zdaj roke. Le čudi se, da Stefan je človek celo po moči, a stari odnosi se tudi niso nujajo, pridene zvito Alapič mežika kanoniku, ki stoji na črni pri durih in se igra z žigom križem na prsih.

Po strmih, nekoliko stopnicah dospeta najprej prost in odpr lesen most. Ko odpre železniški dur, začudi malo. V sobi je več gostov. Za veliko mizo sedel je temni Stefan Alapič Vukovinski — pri drugi se je jo po svoji naravi bal na stolu in govoril.

Nadalje je stal pri oknu Pavel Gregorijanec, prišlo lo na mokrotno šipo in glasivo, modro nebo.

Po nizki sobani se je razdal mrak. Staro razpelo nad nim klečalnikom, zastarele svetnikov, debele knjige in sene mape — vse se je zgaslo vsled slabe svetlobe temneba.

Na pragu postoji železniški gostov se ni bil nadjal. Alapič in Stefan Gregorijanec dva nasilneža in še pred časom ljuta nasprotnika — jedno miza! To se je zdelo kanjenemu duhovniku smiselno in nepravno stanje.

Vsi trije pozdravijo stalo prosta.

"Klanjam se tvoji prečasti!" skoči grbavi ban Nikola Alapič. "Čemu se obotavljate? Kaj te zadržuje? Mojega in tvojega prijatelja na da, tudi mojega! Smešno zdi, ka ne? Sin pokojnega pota na Ambroža in svak pokojne bane Petra, katera sta se na trtu prepirala kakor besna, pota si zdaj roke. Le čudi se, da Stefan je človek celo po moči, a stari odnosi se tudi niso nujajo, pridene zvito Alapič mežika kanoniku, ki stoji na črni pri durih in se igra z žigom križem na prsih.

Po zadnjih besedah vukovskega gospodarja odleže stolpe prostu mrtnjari in stopivši drugi tri korake naprej, pada pod roko.

"Mir z vami — velemočno!" skoči grbavi ban Nikola Alapič. "Čemu se obotavljate? Kaj te zadržuje? Mojega in tvojega prijatelja na da, tudi mojega! Smešno zdi, ka ne? Sin pokojnega pota na Ambroža in svak pokojne bane Petra, katera sta se na trtu prepirala kakor besna, pota si zdaj roke. Le čudi se, da Stefan je človek celo po moči, a stari odnosi se tudi niso nujajo, pridene zvito Alapič mežika kanoniku, ki stoji na črni pri durih in se igra z žigom križem na prsih.

Po zadnjih besedah vukovskega gospodarja odleže stolpe prostu mrtnjari in stopivši drugi tri korake naprej, pada pod roko.

"Mir z vami — velemočno!" skoči grbavi ban Nikola Alapič. "Čemu se obotavljate? Kaj te zadržuje? Mojega in tvojega prijatelja na da, tudi mojega! Smešno zdi, ka ne? Sin pokojnega pota na Ambroža in svak pokojne bane Petra, katera sta se na trtu prepirala kakor besna, pota si zdaj roke. Le čudi se, da Stefan je človek celo po moči, a stari odnosi se tudi niso nujajo, pridene zvito Alapič mežika kanoniku, ki stoji na črni pri durih in se igra z žigom križem na prsih.

izpred sodišča. ... pri okrožnem ... sodišču v Novem mestu. ... žužemberku. ... Smihelu, ja ... vti ... leti na ... graditi nov ... optimist in j ... velik optimist in j ... 40.000 K. Sam j ... za cerkev več t ... preje umrl ... Ker pa je preje umrl ... vinar od njegovega d ... cerkev, ki so jo bili za ... Prebivalci Draščevci ... branili prispevke ... stavbo, ker imajo v ... Koko famo cerkev v ... kateri sicer ne spada ... h kateri vendar lahko ... masi vincer na ... Smihel skor ... imajo v Smihelu, ja ... Zato so se bran ... jim tla ... naloženo ... daliti po d ... opravi km ... upornim kmet ... dminarjev. Ker tudi ... hoteli plačati, je zapro ... politično izvir ... za politično upo ... za politično upo ... premičnine, pa ... premičnine, je zvedel, da ... ne bodo pustili prod ... zabavljen premičnin. Zap ... pri okrajnem glavarstvu ... orožniško pom ... glavarstvu mu je dalo ... orožniške z Žužember ... Zagradca. Ko je pri ... orožniki do mo ... Krke v Draščev ... oni strani Krke ... izhodu mosta ... sli okrajne ... orožnikom do Mehlet ... nasproti, ko so zgle ... odločeni do ... lastnino. ... krčili ter je rekel n ... "Hura, zda ... može in fanje!" Ma ... Matija Mehle sta ... mnogozičo proti ... hoteli ustavljati ... hoteli le n ... način pripraviti ... tega, da bi odstopila ... se je videla Dra ... vrvica, ker ni nihče iz ... niti denarnih ... niti se k ... niti nihče izmed ... mnenju n ... manira, ki sicer ni ... pa lahko reče ... vsiljivo ... vidimo po se ... noče prodati z ... gre kup ... silo ga privleče ... silo ga prime za ... v njo ... ceno. Je f ... kmetih velja ... v njih. Ko so videli ... ljudi in toliko o ... vili puške z ram ... poziv orož ... razide ... dvignili in v ... pred m ... izl ... razšla, tenve ... ni razla ... niče prodati ne ... bajonet ... razmak ... pa je pritisnila ... prodajo, pa so ... strahne kle ... hotel t ... Treba ... hotelo un ... napraviti pot ... Prušec ... Edini k ... Žužember ... izviršil ... hoteli n ... postavil neke ... v njaka in v ... njegovih ... mora so ga ... mesto že s ... Anta ... niče t ... Tudi ... Ted ... izgrajiti or ... kate ... z roko o ... Mehlen obo ... njima tre

